

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Iarăș a curs sânge românesc!

Măcelul dela Galați.

Nici nu s'a răcit încă bine locul udat cu sânge românesc la Mărgineni, la Făget, la Țalna... și jandarmii stăpânirii haine au ținut să dea o nouă dovadă, că ei ne socotesc, ca și popa calvin Bală din Făgăraș, vânat călător, bun numai de-a îngrășa pământul acesta, care a supt atâtea sudori și atâtea sânge din trupurile noastre. Precum în trecut, sperăm că și în viitor, și încă într'un viitor cât mai apropiat sângele și sudorile acestea din nou se vor întrupa, ca să tragă iară la răspundere pe cei-ce ne silesc să facem atâtea creștături în răvașul suferințelor noastre.

Da să povestim faptele.

De când a fost ales în cercul Făgărașului Românul *Dr. Șerban*, în contra candidaturii guvernamentale *Werner*, cel dela administrația comitatului s'au folosit de toate prilejurile, ca să chiniască poporul, care încă se dovedea tot mai mândru și mai îndârjit. Și putea să fie mândru, căci a scos cercul acesta românesc din ghiarele Jidanilor, cari fac aici pe Maghiarii.

La 7/20 Decembrie eră să fie alegeri de primar. După cum a declarat și *Dr. Șerban* corespondentului din Budapesta al ziarului „Seara” (București), se dăduse ordin, ca nici unul din primarii români din comunele cercului electoral al Făgărașului să nu mai fie aleși din nou, de oare-ce aceștia cu ocaziunea alegerilor n'au putut și, spre cinstea lor fie spus, n'au vrut să mai aducă pe alegătorii români, ca pe niște animale necuvântătoare în tabăra dușmanului.

Așa s'a întâmplat și la Galați. Poporul cerea, ca între cei trei candidați să fie și doritul poporului *Nicolae Comșa*, dar primpretorul *Bisztray* n'a voit să-l candideze, ci a pus pe listă pe unul *Petru Lazar*, pe care voia să-l scoată cu tot prețul, și pe alți doi, pe care nimeni nu-i voia. Poporul indignat a ridicat atunci pe umeri pe fruntașul *Petru Marhuș* și l-a dus la casa comunală, ca să vorbească pentru ei. Jandarmii trag atunci, fără să aibă ordin, căci pretorul era în cancelarie, în mulțimea, care se apropia.

Dot român, Nicolae Schiopu și Ioan Gh. Bruda, după care rămân patru orfanți, au fost omorâți, Isata Dinu Păcală, Ion Marcu, Ion Bruda, Mihail Bârcea, Ioan Petru Toader, Gheorghe Porfirte și Petru Comșa ră-

niți. *Gheorghe Porfirte* era și el pe moarte.

Hienele au avut curajul să zică, că oamenii ar fi fost beți încă din ziua premergătoare, adică din ziua Sfântului Nicolae. Cărciumarul *Gheorghe Bruda* jură însă, că și în presara și în ziua alegerii cărciuma a fost închisă.

Indată ce s'a aflat în Budapesta despre noua crimă, contra poporului român, deputatul *Dr. N. Șerban* a vorbit cu primul ministru asupra acestui măcel, arătându-i ce rezultat a avut achitarea ucigașilor dela Mărgineni. Ministrul *Héderváry* i-a promis, că va lua însuși măsuri pentru cercetarea cazului și în caz, când s'ar constata, „că jandarmii și comitele au depășit limitele atribuțiilor lor, (au trecut peste marginile legii) fi va pedepsi pe toți“.

Tot în ziua aceea s'a grăbit deputatul maghiar *Ivanka*, ca să nu-l ia vr'un Român pe dinainte, să interpeleze (întrebe în dietă) pe ministru asupra acestui măcel. El a zis între altele următoarele:

„Și în cazul acesta avem de-a face cu un caz de samavolnicie al organelor administrative, cari nu vor să țină seamă de voința poporului. Locuitorii au voit să-și aleagă omul lor ca primar, însă pretorul i-a împedecat cu forța, impunându-le voința sa. Acest fapt a deslănțuit furia poporului și a provocat o ciocnire, care trebuia să se sfârșească cu vărsări de sânge... Dacă aș fi un Tacitus* al vremilor de azi, aș descrie stările din unele comitate în mod real (cum este).

Pretorii nu fac altceva, decât petrec și pentru a petrece cât mai bine, aranjează vinături și alegeri de primar. La vinături se omoară porci, iar la alegeri de primar se omoară țărani... În cazul dela Galați a voit să petreacă pretorul și în acest scop a omorât doi țărani... Va urma o anchetă (cercetare), însă rezultatul se mărginește la adunarea unei mulțimi de acte și apoi se va constata, că nimeni nu este vinovat și va fi iarăși liniște.

Deputatul a spus apoi, că pretorul a fost foarte violent (aspru) și oamenii din cauza aceasta și-au pierdut cumpătul. Văzând, că oameni sunt agitați, s'a folosit de strigătul obicinuit: „Jandarmi, trageți!“ Și au tras nouă focuri. În alte cazuri se obicinuește a trage 1—2 focuri și acelea în aer, nu în mulțime.

(Câțiva deputați maghiari urlă: „Ce, se obicinuește?“)

Da, răspunde *Ivanka*, se obicinuește, pentru-că jandarii au un ordin secret, dat de fostul ministru de războiu, baronul *Fehérváry*, ca ei să tragă în aer și nu în oameni.

Eu nu pot să redau viața celor doi

*) Un scriitor de-al Romanilor vechi, care a descris foarte frumos întâmplările din împărăția romană.

morți, nici să vindece pe cei răniți. Eu cred și sper, că ministrul va da un ordin circular pretorilor, ca aceștia să nu mai tragă asupra oamenilor. Cele petrecute la Galați nu vor fi de loc în cinstea noastră. Naționaliștii vor profita de ocazie și vor înștiința străinătatea*) spre a-și face reclamă.

Deputatul român *Ștefan C. Pop* îl întreabă: „Nu facem reclamă, ci cerem revindicări“.

Deputatul *Ivanka* atacă apoi administrația și spune, că solgăbirăii să priceap, cum trebuie persecutată populația din unele ținuturi.

Deputatul *Ștefan C. Pop*: „Noi suntem iepuri pentru experiență!“

Ivanka continuă: „Spre a evita pe viitor repetarea unor asemenea lucruri cer, ca guvernul să ia măsuri aspre și să poruncească organelor administrative să se poarte altfel cu locuitorii.“

Cât de grozav și de scandalos a fost măcelul dela Galați putem dar vedea și de acolo, că s'au sculat chiar deputați unguri, cari au înfierat destul de aspru aceste sălbătăcii ale jandarmilor. Insuși un ungar vine și cere ministrului, ca acesta să dea ordin pretorilor, ca ei să nu mai lase sau să poruncească chiar jandarmilor spre a pușca în oameni ca'n câni.

Dar trăim în Ungaria! Asta nu trebuie să uităm! Trăim în o țară, unde ori-ce fapte de ale jandarmilor sunt luate de bani buni. Un jandarm, ce face pe grozavul, e sigur de vază și trecere înaintea cărmuitorilor noștri.

Noi ne întrebăm, însă, până când? La tot cazul așa nu va mai putea merge mult. O schimbare a acestor sălbătăcii va trebui să urmeze în curând.

Grijiți de școlăle românești! Legea școlară din 1868 spune în §. 38, că cei-ce plătesc contribuția de 5%, pentru școala lor confesională, nu pot fi siliți să plătească dare și pentru altă școală, decât numai atunci, când darea lor școlară ar fi mai mică decât 5 la sută după dările directe. Iar §. 20 din legea dela 1907 (legea lui *Apponyi*, ucigașul culturii) zice, că unde aceasta contribuție de 5% nu se încassează pentru școala confesională sau comunală, se poate încasa pentru școala de stat.

După Crăciun se intrunesc sinoadele parohiale, acum se pregătesc bugetele, la biserică și comună, pentru anul ce vine. Ori-ce comună sau parohie românească, care n'are încă acest arunc, să-l hotărască! E vorba de mântuirea noastră, căci fără școală românească și biserică slăbește.

Pentru tricolor. Cititorii noștri știu, că pentru purtarea tricolorului românesc-ardelean

*) Le e frică de străinătate! Nota culeg.

primpretorul din *Șercaia* a condamnat la amendă 17 țărani români. Condamnații au făcut apel la comitat, vice-comitele a confirmat însă sentința. Condamnații au făcut acum un nou apel la ministerul de interne.

Ō achitare! Curtea cu jurați din Murăș-Oșorheiu a achitat pe fostul redactor al „Gazetei Transilvaniei”, dl *Sever Dan*, care fusese dat judecării pentru un articol asupra Evroilor. Procurorul a făcut apel împotriva sentinței pe motiv, că Curtea cu jurați n'a ținut seamă de declarațiunile experților.

Ō nouă condamnare. Tribunalul din Seghedin a condamnat pe doamnele Nestor și Mieloș din Cenadul-unguresc, pentru-că la o petrecere din iarna trecută au numit pe primarul „patriot” Ioan Pinte „trădător”. Acesta intrând în localul petrecerii a avut o purtare necuviincioasă. Amenda dictată a fost de câte 300 coroane de fiecare. Primarul, ca să fie sigur de condamnarea celor două vrednice doamne române, s'a plăns, că Românii îl urmăresc de mult timp, pentru-că ar fi prietenul Maghiarilor. Al lor să fie!

Limba regimentului. Fiindcă serviciul militar se va reduce la doi ani, e de lipsă, ca instrucția soldaților să se facă mai repede, ceea-ce se va putea numai dacă ofițerii vor cunoaște, pe lângă limba germană, și limba, care o vorbesc cei mai mulți feciori dintr'un regiment. Așa de proști, ca să ceară ca un regiment întreg să învețe limba câtorva ofițeri, sunt numai nebunii din Budapesta. Ministrul de războiu judecă altminteri. El zice: comanda va rămânea nemțescă, pentru-ca să fie la fel în toate regimentele împărătești. Altminteri toți ofițerii trebuie să știe pe lângă limba germană încă o limbă din monarhie. De aceea se vor înființa cursuri de trei luni, la cari vor lua parte acei ofițeri, cari nu știu altă limbă afară de nemțeste. De aici înainte nici un căpitan nu va mai fi avansat maior, dacă nu știe încă o limbă pe lângă nemțeste.

Cine e stăpân în Ungaria? În consiliul comunal al orașului Timișoara, sunt de prezent 56 de Jidani, viciliști și aleși, adică tocmai un sfert din numărul total al membrilor. Aceștia au o înfrurire mai mare asupra tuturor afacerilor, fiind-că ei se socotesc singurii și adevărații reprezentanți ai „ideei”. Primarul — un Șvab renegat — îi favorizează pe față. Când va sosi prăbușirea?

Din Bucovina. Cu toate că adunarea națională a ales din nou pe dl *Flondor* ca președinte al partidului, dânsul nu voiește să primească a mai fi în fruntea Românilor. În „Foaia Poporului” din Bucovina a apărut următoarea scrisoare:

„Nefiind înlăturate cauzele, cari m'au silit să repășesc dela conducerea partidului, îmi este peste putință să primesc realegerea mea ca președinte. N. Flondor.”

Deci certele provocate mai ales de ambiții și mândrie rea personală continuă pe nenorocitul pământ al Bucovinei, spre bucuria dăjmanilor neamului nostru.

Ungaria și Bosnia-Herțegovina. O parte mare dintre deputații maghiari, mai ales cei koseuthiști, cer, ca Bosnia și Herțegovina să fie pusă sub stăpânirea Ungariei, căci regi de ai Ungariei s'au bătut odată prin

Bosnia, ba au numit chiar un ban acolo. Deputatul austriac Dr. Tresici-Pavicici scrie în ziarul „Vaterland” din Viena, că o alăturare a Bosniei și Herțegovinei la Ungaria e cu neputință. Maghiarii n'au nici drept istoric, nici de stat, asupra acestor provincii. O singură cale există pentru rezolvirea acestei chestiuni: împreunarea Bosniei și Herțegovinei cu Dalmația, Croația și Slavonia, dându-le o autonomie mai mare decum au acum. Impreunarea aceasta o cer nu numai interesele monachiei, ci și pacea europeană.

S'a isprăvit și cu cel din urmă prieten. Până acum foile jidano-maghiare din Budapesta se tot laudau cu prietenia groasă dintre Maghiari și Poloni. Isprăvile stăpânitorilor noștri le-au deschis însă ochii și Polonilor, cari văd acum, ce e în Ungaria: temniță și gloanțe pentru popoarele credincioase, îmbuibare și desfrâu pentru toți renegații și veniții din Galiția. O mare revistă poloneză, „*Swiat Slovianski*”, d'n care reproducem și noi după „*Tribuna*” câteva rânduri (vezi, Ce scriu alte gazete?), le arată cu vârf și îndesat, cine sunt stăpânitorii noștri de astăzi. La sfârșitul articolului arată și prigonirile, ce le îndură națiunile nemaghiare din Ungaria, scriind totodată cu bucurie despre prietenia dintre Români și Slovaci, frații noștri de suferință.

Din dietă. În casa țării s'au ținut ședințe până Vineri în 23 Decembrie st. n., când apoi camera a luat vacanța de Crăciun. În ședințele ținute s'a desbătut învoiala comercială cu Sârbia și provizoriul de bancă. Nu s'a putut însă termina nici desbaterea asupra provizoriului băncii comune și nici convenția vamală cu Sârbia. Lucruri mai însemnate nu s'au ivit, decât că grofii unguri strigă mereu contra lor ori-ce înlesnire pentru aducerea de carne și vite din Sârbia; dar s'au aflat unii deputați, tot dintre unguri, cari recunosc cât e de mare lipsa de carne și scumpețea în țara noastră. Desbaterile se vor continua în ședința dela 3 Ianuarie n. 1911, când dieta se va întruni din nou.

Numerotarea populațiunii în țara noastră se va face în zilele din 1 până în 10 Ianuarie st. n. 1911. Având în vedere, că datele, ce se adună cu aceasta ocazie, vor fi folosite pentru constatarea la o seamă de stări din țara noastră, va fi foarte bine, ca oamenii noștri să facă cele mai adevărate mărturisiri.

Mai cu seamă rugăm pe preoții și învățătorii noștri dela sate, ca să îndrume și lumineze poporul, că ce este această numerotare. Mulți țărani de-ai noștri vor crede, că e vorba de urcarea dării sau alte îndatoriri, ce ar avea să urmeze după aceasta numerotare. Toți aceștia trebuiesc descurcați, că numerotarea nu are altceva de scop, decât adunarea datelor despre toți locuitorii țării, că adevărații sunt, cu ce se ocupă, de ce naționalitate și religie sunt? etc.

Bine înțeles, fiecare român de-ai noștri să aibă de grije, ca să facă cele mai drepte mărturisiri cu privire la *limba maternă* și la *religia lui*, de carece în urma acestor date se constată apoi câți români locuiesc în Ungaria, de ce confesiune sunt ect. Mai cu seamă cine vorbește și alte limbi, să nu uite sau să se încurce a spune, că limba sa maternă (adeică limba dela mamă) este cea românească, căci e o mare rușine pe un om ce s'a născut Român să fie scris în statistică că e jidan sau altă liftă.

Iubileul dlui Cosma.

După-cum am scris și în numărul trecut al foii noastre, Dumineca trecută s'au ținut sărbările iubilare, aranjate în cinstea dlui *Parteniu Cosma*, din incidentul împlinirii a 25 de ani, de când domniasa ca director conduce primul nostru institut de credit și economii „*Albina*” din Sibiu.

Sărbarea iubilară s'a început Duminecă la 10 ore a. m., prin o ședință festivă, când în numele direcțiunii dl *Cosma* a fost felicitat de prezidentul „*Albinei*”, dl *Iosif St. Sulușu*, care prin o vorbire frumoasă a scos la iveală meritele și rolul dlui *Cosma* pentru prosperarea „*Albinei*”. În numele comitetului de supraveghere a vorbit dl *Matheu Voileanu*, iar în numele funcționarilor institutului a vorbit dl *Dr. Nicolae Vecerde*, dirigentul filialei din Brașov, care la sfârșitul vorbirii a predat d-lui *Cosma* un prea frumos album lucrat artistic, ce cuprinde toate fotografiile membrilor din direcțiune, comitetul de supraveghere și funcționarii institutului.

Intre multele persoane, cari după ședința festivă au felicitat în persoană pe dl *Cosma*, a fost și Excelența Sa Mitropolitul *Meșianu*, care a venit însoțit de Ilustritatea Sa vicarul *Dr. Ilarion Puscariu*. Deasemenea s'au prezentat comitetul parohial din Sibiu-cetate, în frunte cu protopopul *Dr. Stroia*, apoi comitetul despărțământului Sibiu al „*Asociațiunii*”, al cărui prezident e iubilantul etc.

Din partea tuturor băncilor săsești încă a fost felicitat dl *Cosma*. Aceasta s'a întâmplat deja Sâmbătă.

Duminecă după amiază, la orele 1, s'a dat un banchet în restaurațiunea dlui *Brote*. Fiind banchetul aranjat în cerc restrâns, la el au luat parte numai familia dlui *Cosma*, membrii direcțiunii, ai comitetului de supraveghere, precum și funcționarii dela Centrală și filiale. Cu toate acestea erau aproape 100 de persoane în jurul iubilantului. S'au rostit și mai multe vorbiri. În numele direcțiunii „*Albinei*” a toastat dl *Dr. Liviu de Lemeni*, iar în numele funcționarilor a vorbit dl *Dr. Octavian Russu*. În decursul mesei s'au cetit și o parte din telegramele cele multe, cari au sosit din toate părțile.

Pentru aducerea aminte a acestei zile direcțiunea institutului „*Albina*” a pus bază unui fond de 40,000 coroane, numit „*Fondul Parteniu Cosma*”. Frumosul scop al acestei fundații este, ca din ea să fie ajutama copii funcționarilor, spre a putea cerceta școale comerciale mai înalte etc.

Din acest incident dl *Cosma* a fost sărbătorit și felicitat de toată lumea românească mai de samă. Dar domniasa și merită, fiindcă este acela care a lucrat la punerea temeliei pentru dezvoltarea economică a poporului român.

Intre împrejurările noastre de azi, activitatea dlui *Cosma* pentru înaintarea poporului român pe terenul economic, este de mare însemnătate. Pentru că un lucru trebuie bine să ni-l însemnăm: până când nu vom avea noi Românii o bunăstare materială mai de dai Doamne, până atunci nu vom putea înainta cum se cade nici pe terenul politic și cultural. Iar în direcția aceasta, activitatea dlui *Parteniu Cosma* este foarte mare și însemnată.

Dumnezeu să-i dea sănătate încă mulți ani de zile!

Din trecutul Bihorului.

Invățătorul din Oradea-mare, dl Nicolae Firu, e un Român harnic. Anul trecut ni-a dat deslușiri cu privire la istoricul bisericii române gr.-or. din Oradea-mare, anul acesta se prezintă cu o lucrare nouă privitoare la istoricul școalelor române din Bihor. Documentele sunt culese cu o sîrguință de albină din arhiva comitatului.

Datele, ce ne prezintă, sunt nu numai interesante pentru noi, dar deșteaptă și o jale nespusă în sufletul nostru, când ne gândim la Bihorul falnic de odinioară și-l comparăm cu cel de astăzi. Și acum avem acolo din 500 de comune aproape 400 românești, dar nicăiri pe întreg pământul stăpânit de Români în Ungaria, nici chiar în Maramurăș, n'a ajuns Românii nostri într-o stare culturală și economică așa de tristă, ca în Bihor. Cu toate că numărul cărturarilor — preoți, învățători, avocați — s'a înmulțit, între țărani și acum *nouăzeci dintr'o sută nu știu carte!* Și acum locuiesc parte mare în case nesănătoase, în cari moartea nemiloasă produsă de boalele mizeriei îi seceră cu miile. Iată rodul kossuthismului, în brațele căruia s'au aruncat, ca să se deștepte o parte din ei, când au ales pe marele nostru bărbat Lucaciu. Dar curând au căzut iară în întunerecul național de mai înainte, un întunerec cu atât mai respingător, că din el strălucese ochii de șarpe al vînzătorului de sine și de neam.

Era mai bine mai de mult!

Cele dintâi raze de cultură se ivesc pe la sfârșitul veacului al 17-lea (între 1680 și 1700), când se înființează cele dintâi școale parohiale, în cari se învăța citirea și scrierea cărților bisericești, cântarea și tipicul. Din școalele acestea au ieșit apoi la începutul secolului XVIII (dela 1701 înainte) iscusii scriitori de cărți bisericești, cum au fost învățătorii din Rabăgani, Sâmbățșag și Pomezcu.

Bihoreni erau pe atunci și naționaliști buni. Când a răsunat buciulul lui Horia, ei încă s'au sculat să-și mai scuture cojocul de goangele urâte, cari le sugeau sângele. Nevasta mucenicului nostru Horia a petrecut întreg timpul revoluțiunii în satul Cusiș din Bihor.

Împăratul Iosif al II-lea, prietenul poporului român, a dat poruncă să se clădească și cu chielțuilele proprietarilor de bunuri școale, în care să învețe Românii carte. S'au și făcut câteva școale centrale. La 1813 stăpânirea cere dela administrația comitatului să organizeze cât mai bine *școalele românești*, iar domeniile să dea loc pentru școale și să facă chiar și clădirea, dacă satul e sărac. Congregațiunea din anul 1816 hotărăște, că învățătorii să fie numai absolvenți de preparandie *): *Preoți să fie numai de cei cu dragoste pentru școală. În locul alfabetului civilic să se introducă cel latin. Românii să nu mai vîndă produsele lor Jidanilor înainte de-a fi coapte și culese.* Se opresc sub pedeapsă adunările — bețiile — ce se țineau la ferberea rachiului de prune. Vice-comitele mai propune, ca să se traducă în românește cărți de gospodărie, cari să li se citească țărilor în Dumineci și sărbători.

Și până când n'au ajuns cei de azi stăpâni (până la 1848), în Bihor era lumină, bunăstare. Azi? Intunerec și jale. Dar păstorii ce fac?

Ce scriu alte gazete?

„Telegraful Român“ (Sibiu). O altă și mai mare greutate, pe care noi, însă, pe lângă toafă bunăvoința, nu putem să o înălțurăm, — este nefericita idee de stat maghiar.

Aci s'ar putea zice multe, foarte multe! Dar noi suntem convinși, că ori câte am zice, nu vor fi în stare să-i convingă pe compatrioții maghiari — până-ce nu se vor convinge ei înșiși — despre aceea, că ideea de stat, așa cum o înțeleg ei, e utopie și fantomă, după care înzadar vor alerga. E o poftă de neîndeplinit, care poate înăspri și învenina chiar raportul dintre noi și dâșii, dar care să ne nimicească nu va putea nici când.

Ungaria se prezintă în afară și în instituțiunile sale publice ca un stat politicește maghiar. În lăuntru însă statul acesta e locuit de diferite naționalități, toate, chiar și după legile statului, — cu drept de existență și de dezvoltare. A voi să nimicești aceste naționalități, — însemnează a voi să ruinezi temelia statului. De aceea Maghiarii, mai curând sau mai târziu, vor trebui să dea iarăș dreapta cu naționalitățile și să trăacă în pace și bună înțelegere cu ele.

De cumva n'a sosit încă acest timp, el va sosi negreșit.

„Budapesti Napló“ (Budapesta). Austria ne oferă tabloul primejdiei, ce frământările naționalităților pot aduce unei țări. Atât de departe au ajuns lucrurile în Austria, că Evreii ridică pretențiunea ca jargonul lor (o pocitură de limbă nemțească amestecată cu vorbe evrești și poloneze) să fie socotit ca limbă națională alături de limbile altor naționalități. Federalismul (gruparea după naționalități) nu mai are nici o margine în Austria. De aceea e necesar, ca cel puțin una din jumătățile monarhiei, adică Ungaria, să fie scăpată de federalismul Românilor, — și asta nu se poate face decât printr'o apropiere între cele două naționalități, în condițiunile enunțate de primul ministru Khuen-Héderváry.

„Mișcarea“ *) (Iași-România). Noi, care urmărim cu inima strînsă și cu atențiune încordată toate luptele Românilor de peste munți, suntem convinși, că întreg substratul neînțgerii este, pe deoparte o chestiune de temperament, prea neînfrînat, pe de altă parte o chestiune de sensibilitate aproape bolnăvicioasă.

De aceea, fără a intra mai adânc în analiza lucrurilor, exprimăm o dorință generală, a tuturor factorilor hotărîtori ai vieții noastre publice de aici, ca neînțgerile să se aplaneze cât mai curând.

„L'Indépendance Romaine“ (***) (București). Dacă și-ar fi dat guvernării din Ungaria cuvântul să mistifice o națiune de trei milioane și să rădă de durerile ei și să le îngreuneze încă, n'ar fi putut lucra altminteri, decum fac. Pe deoparte tractează cu Românii despre faimoasa „împăcare“. Acestea sunt tractări, cari n'au sfârșit, cari se intrerup, ca să fie începute de nou; cari sunt desmințite și confirmate; cari sunt prelungite cu scopul vădit, ca să nu ajungă la capăt, și despre cari poate vor vorbi încă și nepoții de nepoții noștri. De altă parte însă, pentru-ca să răpească unor anumiți visători dintre Români — pare, că sunt și de aceștia — ori-ce iluziune, guvernării din Budapesta proced

cu o severitate externă. La intervale regulate, cu prilejul unei adunări publice, al unui bal, al unei alegeri sau ori-ce altă împrejurare, jandarii maghiari impușcă asupra bieților țărani români, omoară câțiva din ei, rănesc pe alții. Aceasta e un incident, de care foile din Budapesta nici nu iau notă, așa de obișnuit este. Nici odată nu se află, pentru-ce au făcut jandarii uz de arme și care e crima făptuită de țărani români; chestiunea nici nu ajunge înaintea judecătorilor. Nici în Afganistan (Asia) nu s'ar petrece altminteri lucrurile.... După-cum se vede (la Galați lângă Făgăraș), guvernării din Budapesta au găsit plăcere în modul deosebit, pe care-l întrebuințează pentru chestiunea română: pertractări de împăcare și gloanțe. Aceste două regimuri se schimbă regulat unul după altul și maghiarimea se simte deocamdată foarte bine. Până când va ținea asta?

„Österreichische Rundschau“ (Viena). După cum s'a prevăzut cu luni înainte, pertractările între guvernul ungar și partidul național român n'an avut nici un rezultat. Românii au rezistat încă ademenirilor maghiare. E întrebare însă, dacă vor mai putea face aceasta pentru viitor. Apăsarea, ce o îndură Românii, e din samă afară mare și Maghiarii se pricep cu măiestrie să pună în slujba scopurilor lor politice și naționale, întreg aparatul administrațiunii și justiției. O continuare a acestui sistem va frânge deci rezistența română (Noi nu credem! Red.) — și dacă vom căuta vreodată după „naționalități“, ca să pășim cu ajutorul lor, contra pretențiunilor prea mari ale Magiarilor, vom vedea că nu ne mai putem bizui pe acest tovarăș, pe care noi înșine (adecă Austriicii) l'am jertfit...

„Sviat Slovianski“ (revistă poloneză). Ungurii s'au obișnuit să stăpânească, într'adevăr însă stăpânirea ungurească e clădită pe nisip. Ținutul de dincolo de Lăita (Ungaria) se zice, că e locuit pe jumătate de Unguri, cu toate-că ei de fapt fac numai două cincimi din populațiune. Despre cultura ungurească se poate vorbi numai cu ironie (adecă în batjocură). Budapesta are numai firme ungurești, cu toate-că la adică e un oraș jidano-maghiar. Palatul regal din Buda a fost clădit de un German; cel mai mare rege unguresc, Mateiu Corvinul, a fost Român. Literatura ungurească, începând cu Petőfi însuși, se mândrește cu Slavi, ba până și bărbații lor politici: Kossuth, Justh, Rakovszky sunt de origine Slavi. Pătura țărănească nicăiri în Europa n'are o situație mai ticăloasă decât aici. Meralicește națiunea maghiară a căzut pe treapta cea mai de jos. Imoralitatea din Budapesta întrece chiar și pe cea din Berlin. Ungurii nu se sporesc, numărul lor crește numai cu reneștii și cu Jidanii imigrați. Ungurimea n'are o putere expansivă, ca de pildă Germanii. Bazele dominațiunii ungurești se razimă pe exploatarea favorabilă a situației internaționale (a legăturilor dintre statele cele mari) și a împrejurărilor lăuntrice din Austria. Dualismul a fost creiat de guvernele ungurești, dar au început acum să se convingă și Germanii, că dualismul la rândul său e povara ungurească pentru Austria. Se pare, că și dinastia (familia împărătească) a înțeles deja acest lucru. Dar nici Ungurii nu vor dualismul. Și fiindcă nu se mai poate menține, nedorindu-l nimenea, trebuie căutată o altă formațiune. Chestiunea e că oare dinastia lăsa-se-va presionată de Prusiaci și de Jidani, păstrând dualismul și dacă nu, pune-se-va oare pe bazele monarhiei federative? (în care se aibă toate popoarele monarhiei drepturi egale).

*) La 1812 se înființase întâia preparandie românească la Arad.

*) Gazeta de zi a partidului liberal din Moldova.

**) Gazeta franțuzească a partidului național-liberal din România.

Din România.

Un program de reforme țărănești.

În România alegerile pentru cameră (dieta) se fac după colegii, adică alegătorii sunt împărțiți în trei grupuri mari, dintre cari un grup, numit colegiul întâiu, se compune din marii proprietari, colegiul al doilea din orașeni și colegiul al treilea din țărani. Țăranii aleg 38 de deputați la cameră. Având puțină creștere politică, afară de aceea fiind-că, parte mare dintre țărani întăriți țineau cu proprietarii mari, rar s'a întâmplat, ca cercările electorale țărănești să-și aleagă oamenii, cari într'adevăr să se lupte pentru ei în cameră. Adevărat că s'au ținut și două congrese mari țărănești în 1895 și 1906, dar o organizare mai strânsă a țărănilor nu s'a făcut. Se'nțelege de sine, că și partidele de până acum (cel național-liberal, conservator, conservator-democrat și național-democrat) au în vedere ridicarea materială și culturală a țărănimii române, căci Români sunt toți în România. Dar fiind-că constituția (legea fundamentală a țării) îi împarte pe alegători după colegii și este și un colegiu al țărănilor, aceștia și conducătorii lor au datorita de a-și alege deputați, cari să vadă, pe lângă interesele generale ale țării, și de interesele speciale ale țărănimii, care n'a ajuns încă în România la starea materială și culturală, la care am ajuns noi cei din Ungaria, cu toată apăsarea ce o îndurăm și cu toate perderile, ce ni le pun stăpânitorii noștri.

Nu de mult s'au adunat mai mulți fruntași ai satelor în București și au alcătuit un proiect de program, pe care-l publică în „Gazeta Țăranilor“. Fiind vorba de adevărați frați de-ai noștri, nu numai după lege și limbă, ci și după ocupațiune, îl comunicăm și cititorilor noștri, ca să vadă ce așteaptă dela stat țărănimea românească din România, din care ea face patru părți din cinci.

1. Votul direct, egal, secret și obligatoriu pentru toți Românii.

2. Școale și localuri bune în toate satele. Programe cu învățături practice și înalțătoare în același timp. Îmbunătățirea stării materiale a învățătorilor. Învățătorii și preoții să poată fi aleși deputați sau senatori.

3. Ridicarea bisericeii la înălțarea chemării ei și îmbunătățirea stării materiale a preoților și cântăreților (cantorilor).

4. Înființarea unei case (bănci) pentru ridicarea locuințelor țărănești frumoase și sănătoase după anume reguli, care case se împrumute pe săteni cu dobândă mică și să premieze pe cei cari își fac case bune.

5. Exproprierea de terenuri în vederea alinierii satelor vechi și înființarea altor sate nouă.

6. Să se dea comunei rurale autonomia (neatârănarea), de care are trebuință pentru a putea progresa. Descărcarea comunei de unele sarcini, cari n'o privesc direct, ca să-și poată face clădirile trebuincoase.

7. Impozitul (darea) progresiv*) pe venit și ușurarea impozitelor indirecte, care scumpesc lucrurile neapărat trebuitoare traiului. Ieftinirea sării și a zahărului.

8. Desființarea prestației în natură (lucrarea la drumuri) și înlocuirea ei cu o dare de venit.

9. Impedecarea împărțirii peste măsură

*) Ce e darea progresivă, se înțelege mai bine din exemplul următor: Cine are un venit de o mie de coroane și plătește 10 cor. dare de venit. Altul are un venit de zece mii coroane. El ar trebui să plătească 100 cor. După principiul (modul) dării progresive, aceasta nu va plăti însă numai 100 cor., ci 200 sau 300 cor., fiind-că are o avere așa de mare.

a proprietății mici numindu-se un minimum (întinderea cea mai mică, ce o poate avea o moșie), care să nu mai poată fi apoi împărțit. Să se ia măsuri, cât va fi cu putință, pentru reconstituirea acestui minimum de proprietate țărănească. Comasarea proprietății mici. Facerea cadastrului întregii proprietăți rurale.

10. Încurajarea tuturor industriilor și meseriilor. Înființarea de ateliere prin sate și căutarea de mijloace practice pentru a se da de lucru sătenilor în cursul iernei.

11. Înființarea de gospodării model la sate, condus de absolvenții școalelor de agricultură.

12. Acordarea de mici pensii veteranilor, cari au luat parte la războiul din 1877/78.

13. Înființarea unei mici contribuții, care se va depune de băncile populare pentru asigurarea bătrânețelor și cazurilor de moarte.

14. Ajutorarea cooperativelor (însoțirilor) satești pentru producție și industrializarea produselor pământului. Înlăturarea defacerii pe prețuri bune a produselor țărănești prin găsirea celor mai bune piețe și locuri de vânzare.

15. Izlazuri (loc de pășunat) obligatoare pentru vitele sătenilor. Încurajarea cultivării fânețelor artificiale și a creșterii vitelor.

16. Introducerea obligației în legea învoielilor agricole pentru proprietar sau arăndaș, de-a da sătenilor pentru cultură trei sferturi din moșiile, pe cari le au, după regulile deja stabilite în acea lege.

17. Întinderea prevederilor din legea trusturilor (îngrădării) arăndașești (ca nici un arăndaș să nu poată avea peste un anumit număr de hectare în același județ) și în privința întinderii proprietății mari.

18. Îngrădirea drepturilor, ce le au jandarmii rurali (dela țară)

19. Reducerea termenului de armată la un an, pentru absolvenții școlii primare.

20. Intronarea domniei legilor și părăsierea arbitrarului și a călcării lor.

Știri politice din străinătate.

Germania. Dintre toate țările Germaniei, numai Alsația și Lotaringia luate dela Francezi în urma războiului nenorocos pentru aceștia din anul 1870/71, nu-și aveau încă dieta lor proprie. Consiliul federal al Germaniei a aprobat în sfârșit proiectul de constituțiune pentru Alsația și Lotaringia.

Guvernatorul va fi numit de împărat cu contrasemnarea cancelarului imperiului. Țara va avea două camere: prima cameră (cum e senatul în România, sau casa magnaților la noi) se va compune din 36 membri, dintre cari 18 numiți de împărat și 18 dintre funcționari și aleși ai diferitelor profesii. A doua cameră compusă din 60 de deputați va fi aleasă pe baza votului universal și secret. Alegătorii mai bătrâni de 45 ani vor avea fiecare trei voturi.

Anglia. La 7 Decembrie s'au sfârșit alegerile pentru cameră după o luptă crâncenă între partide. Rezultatul este acesta: liberali 271, unioniști 272, muncitori 43, redmondști 74, alte partide 10.

Liberalii vor să aducă o lege, care să mai taie din drepturile camerei lorzilor (casa magnaților) și să dea Irlandei — un fel de Transilvanie — autonomie (neatârănare). Ei sunt sprijiniți în privința aceasta de muncitori și de redmondști, ceștia din urmă deputați irlandezi. Majoritatea o au deci liberalii și aliații lor.

Danemarca. Primul ministru a propus camerei să se schimbe constituția (legea

fundamentală a unei țări), pentru-ca să se poată schimba legea electorală. Principala învoire, ce se va introduce în constituție, e acordarea dreptului de vot la femei, în aceleași condițiuni ca și bărbatului.

Bulgaria și Grecia. Bulgarii sprijiniți de „sora mai mare“ Rusia, au dus o politică, prin care supărau pe toți vecinii, mai ales Turcia, dar și România, până când într-o bună dimineață s'au văzut singuri cuc. Rusia, după-ce a sfeclit-o cu amestecul pentru Bosnia și Herțegovina, a încetat a-i mai sprijini; cu Sârbii n'au dus viață tihnită de când cu războiul dela 1885, când iau bătut pe Sârbi. Pe lângă toate acestea au mai fost amărâți și cu știrea despre o alianță între România și Turcia, îndreptată în contra lor. Alianța aceasta s'a desmințit, dar teama le-a intrat în oase și acum caută după aliați.

În primul rând s'au adresat Sârbilor. Toate neînțelegerile au fost uitate, gazetele bulgare vorbeau numai cu dragoste de „frații sârbi“. Dela Belgrad a venit la Sofia o delegațiune sârbească, ca să ajungă la o înțelegere. Nu s'a tăcut însă nimic. Sârbii adevărați cereau, ca Bulgarii să nu se mai amestece în Macedonia și nici să nu ceară vre-odată vre-o provincie turcească. Vezi, că Macedonia ar vră-o Sârbia pentru sine. Aici nu s'a putut face dară nimic.

S'au adresat apoi Grecilor, dușmanii lor de moarte în Macedonia, pe care Grecii o cer pentru sine. Patriarhul, care e șeful politiceii grecești în Turcia, cere, ca Bulgarii să renunțe la Exarchul (patriarhul) lor și să renunțe toate școalele și bisericile grecești din Bulgaria, pe cari le-au dărâmat în mod barbar Bulgarii în anul 1905. Bulgarii, care sunt vestiți de încăpăținați și infumurați, ce toate-că abia de 30 de ani figurează și ei pe harta Europei și abia de un an nu mai plătesc tribut Turciei, de sigur nu vor primi condițiunile puse de Greci, așa că vor rămânea tot izolați (singuri). Numai de-ar învăța ceva din izolarea acesta.

Turcia. Guvernul turcesc a îngăduit, ca toate școalele *albance* să poată fi deschise din nou. Ca să se poată înțelege și mai bine măsura aceasta frumoasă a guvernului turcesc, care poate fi pildă pentru cel ungu-resc, trebuie să dăm unele explicații.

Albanezii, un popor înrudit cu noi și în privința limbii (chiar și portul lor se aseamănă cu al Oltenilor din România și al Moților dela noi) a pornit anul trecut o revoluție mare contra guvernului turcesc. Cauzele erau mai multe: ei voiau autonomie (neatârănare), nu voiau să plătească dări și să facă serviciu în armată, mai erau atâțați și de oameni de-ai Sultanului detronat. Ceea-ce încă îi supăra, și cu drept cuvânt, eră opreliștea de-a-și scrie limba lor cu litere latine. Cu toate că cei mai mulți dintre ei sunt de religie mohamedană, limba lor nu se aseamănă de loc cu cea turcească, care se scrie cu litere arabe. Turcii au trimis armată în Albania, au potolit războala, au amnistiat (iertat) pe Albanezii fugiți mai ales în Muntenegru și acum li-a dat libertate să învețe în școalele lor în limba albaneză, pe care să o scrie cu litere latine.

De când s'a potolit revoluțiunea din Albania, guvernul turcesc s'a pus serios pe lucru, ca să ridice poporul brav al Albanezilor prin cultură. Până acum s'au deschis șasezeci de școale primare albanceze și e vorba, ca în curs de trei ani să se deschidă cincisute. La Uștub (Scopia), unde sunt și mulți Români, s'au înființat un seminar pentru învățători. În Ipeç, Priștina, Prizrend și Tașligea sunt școale secundare (gimnazii). Câteva din șoselele (drumuri împetrite) de-acum s'au reparat, la primăvară se vor face șosele nouă.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiuului.”

Reuniunea noastră agricolă și-a ținut a XXII-a adunare în frunțașă comună Poplaca, la 25 Decembrie n. a. c.

Spațioasa sală festivă a școlii din Poplaca, în urma avisului dat de domnii preoți în biserică, a fost ticsuită de popor, din care parte mare era și tinerime.

Adunarea a deschis-o inibit și vrednicul nostru dascăl, dl Dr. Petru Șpan, care prin cuvinte pline de sfaturi folositoare pentru popor, s'a năzuit ca să sădească în popor simțul iubirii de neam și de înaintare pe toate terenurile.

A urmat — conform programului — raportul general al comitetului reuniunii pe anul 1909. Dl Victor Tordășanu raportează adunării despre activitatea comitetului reuniunii, prin o lungă povestire însoțită de o multime de exemple; arată adunării însemnătatea însoțirilor pentru poporul nostru, îndemnând totodată poporul ca să alecătuiască tot felul de însoțiri, ce au de țintă binele și cinstea poporului nostru.

După acestea a vorbit economul A. Todor din economia câmpului și despre paguba ce a suferit poporul prin oprirea târgurilor de vite, exprimându-și dorința că ar fi la loc ținerrea unei mari adunări internaționale a înțreg comitatului, în care să se ceară dela locurile competente restrângerea batjocurei ce o fac veterinarul cu economii de vite, prin oprirea târgurilor.

Vorbirile-povește au fost ascultate de public cu un deosebit interes.

După adunare inteligența a fost invitată să se adune la masă a dlui preot George Modran, cărui primiro numai spre cinste îi poate servi. O altă masă se servește spre cinste conducătorilor din Poplaca și ar fi vrednică de urmat e, că conducătorii poporului de acolo trăiesc în bună înțelegere împreună, ceia ce se poate vedea din lucrurile cele frumoase ce se pot vedea în Poplaca, cari numai cinste fac stăt conducătorilor cât și poporului, care ascultă de conducătorii lor. Rap.

Păstrarea ouălor.

Dl medic-veterinar Popescu-Daia povestește următoarea experiență făcută cu păstrarea ouălor pe timp mai îndelungat:

În luna Octombrie 1906 am luat 100 ouă din piață și mai întâiu le-am încercat, dacă sunt proaspete sau nu. Încercarea ouălor se face astfel: într'un vas cu apă proaspătă se pune unul câte unul; ouăle proaspete vor sta culcate pe fundul vasului, pe când cele stricate vor sta de un cap mai ridicate. Pe acestea din urmă le vom înlătura. De altminteri ouăle proaspete se mai cunosc după coaja lor albă străvezie.

Odată ouăle alese, le-am spălat bine și apoi le-am pus în lapte de var. Laptele de var să fie întocmai ca laptele acru, nici mai subțire, nici mai gros. Aici le-am lăsat o jumătate de zi. După aceasta am luat o puținică de brad și am pus la fund un strat cam de 2 degete cenușă de lemne de stejar. Peste acest strat am pus un rând de ouă din cele cari au stat în laptele de var, neșterse de loc; peste rândul de ouă am pus un strat de cenușă până le-a acoperit bine; și tot așa până am isprăvit ouăle și am umplut puținica, pe care am astupat-o cu un copac de lemn și am pus-o apoi într'o cămară bine aerizată, răcoroasă și curată. Aici am lăsat-o până'n luna Ianuarie 1910.

Când am desfăcut copacul și am spart din ouă, erau ca în ziua când le pusesem la păstrat. Am fiert dintre ele moi și aveau acelaș gust ca cele proaspete.

Modul acesta de păstrare este cel mai economic, cel mai bun și cel mai practic din câte s'au întrebuit până acum, de aceea îl recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri, mai ales din apropierea orașelor. Știm, ce scumpe sunt ouăle mai ales în Decembrie, Ianuarie și Februarie. Două trei puținici de ouă puse'n August și Septembrie aduc în carne o groază de bani. Înceercați!

Sfaturi igienice.

— Indrumări pentru sănătate. —

Foloasele muștarului și boalele de copii.

Micii copilași suferă adeseori de troagnă (catar) și aprindere de plumăni. În asemenea cazuri bietul copil are resuflarea scurtă și e un chin pentru mamă când vede copilul cum se zbate, ca să tragă puțin aer în plumăni.

Ce e de făcut în asemenea întâmplări, cari de multe-ori duc în mormânt pe bietul copil? Se știe, că e bine se înfășuri pulpele picioarelor cu muștar. Muștarul pișcător are însușirea să tragă sângele dela organele interne aprinse. Mai bine e însă o baie (scaldă) de muștar, sau și mai bine o învălire a copilului bolnav cu ciarciațuri (lepedeie) înmuiate în muștar. Pentru scopul acesta trebuie să avem.

1. Două ciarciațuri destul de mari, ca să putem învăli copilul.

2. Un țol, cu care să putem învăli copilul.

3. O albie (troacă).

4. Un lighian sau un bliid mare.

5. Un chilogr. de făină de muștar proaspăt.

6. Două litre de apă căldică.

Turnăm apa căldică în bliid, turnăm în ea chilogramul de făină de muștar, apoi mestecăm cu o lingură muștarul. E bine să ne închidem ochii, căci mirosul de muștar e tare și intră în ochi. Dar mai bine acoperim bliidul cu o cârpă și sub cârpă mestecăm bine muștarul. După zece minute muierăm un lepedeu în apa aceea cu muștar, stoarcem bine lepedeu, ca să se scurgă toată apa din el, întindem pe pat un țol de lână și punem peste el ciarciațul cel ud. Desbrăcăm iute copilul și-l punem pe lepedeu cel ud și după aceea îl acoperim cu țolul, având grijă, ca copilul să fie astfel învălit, încât să nu aibă loc pe unde să poată pătrunde aerul.

Copilul începe să strige numai decât pentru-că muștarul ustură. Îl vom lăsa însă să stea acoperit vre-o 8 până în 10 minute. Pielea copilului se înroșește. De oare-ce făina de muștar se depune pe corpul copilului îl vom spăla apoi cu apă caldă și după aceea îl vom șterge bine. Apoi îl vom acoperi cu un țol călduros.

Copilul se simte ușurat, adoarme, iar resuflarea e regulată.

Ingrijirea vinurilor vechi.

Vinurile vechi nu se țin la un loc cu vinurile nouă; a căror ferbere e neisprăvită. Aceasta pricinuește adeseori o ațătare a ferberii în vinurile vechi, cari le turbură, le zăpăcește și le cauzează mai curând sau mai târziu tot felul de stricăciuni.

Tot din pricina aceasta ar trebui să se îndepărtez din pivnițe tot ce ar produce ferbere sau putrezire, cum sunt rădăcini de tot felul, cartofi, lemne ș. a. Căpățiile butoaielor ar trebui să fie unse cu un amestec tare de peatră vânăță (otravă!) amestecată cu var, iar pământul pe jos, dacă e cam umed, ar trebui presărat cu prav de var pentru a stărpi ori-ce sămânță de stricăciune.

Literatură și știință

Mă 'ntreabă lumea!

Mă 'ntreabă lumea, casa e ea,
Ar vrea să știe toate;
De nu s poet, de ce tot cânt,
De ce scriu versuri proaste?

Să spun minciuni, ar fi păcat,
Deci spun ce am de-a spune:
O, dragă lume, cum aș vrea,
Dar zău nu pot mai bune!

Petru O. Orițăanu.

Domnul și Diavolul.

De Leo Tolstoi.

În vechime trăia un stăpân bun. Avea multă avere; avea la curtea lui mulți robi. Și robii lăudau pe stăpânul lor. Ei ziceau: „Nu-i pe pământ stăpân mai bun ca al nostru. Ne dă mâncare, ne dă îmbrăcăminte bună și ne dă de lucru cu măsură. Fără înjurături, fără ură, nu seamănă întru nimic cu ceilalți stăpâni, cari se poartă cu robii lor mai rău de cât cu vitele, îi pedepșete la ori-ce mișcare și n'au niciodată un cuvânt bun pentru ei. Al nostru ne vrea binele, se poartă față de noi cu blândețe și ne vorbește cu bunătate. N'am putea găsi mai bine”. Așa lăudau robii pe stăpânul lor. Dar diavolul era furios că-i vede în bună înțelegere cu stăpânul. Iși câștigă unul din sclavii acestui stăpân: pe Aleb, și când îl avu în mână, îl povățui să ducă la păcat pe ceilalți robi.

Intr'o zi robii se odihneau și lăudau pe stăpânul lor. Aleb luă cuvântul și zise: „Fraților în zadar lăudați bunătatea stăpânului nostru. Dacă-i faceți tot ce voește, și diavolul însuși ar deveni bun. Slujim bine pe stăpânul nostru, îl ascultăm în toate; îndeplinim poruncile lui cele mai neînsemnate; preîntâmpinăm dorințele lui cele mai mici. Cum să nu fie bun față de noi? Dar dacă ar fi altfel; dacă am lucra prost, ar fi ca ceilalți, ne-ar face să suferim chiar mai mult ca stăpânii cei mai răi”.

O discuție se încinse între ceilalți sclavi și Aleb. Ei se sfădiră și făcură o prinsoare. Aleb se prinse că va mânia pe stăpânul cel bun. Se rămășiră că dacă nu va reuși, va pierde hainele lui de sârbătoare; și dacă din potrivă va izbuti, fie care să-i dea pe ale lui. De altfel robii îi făgăduiră că-l vor apăra de stăpân și dacă o să fie încătușat sau pus în închisoare, să-l scape. Rămășagul fu ținut. A doua zi de dimineață Aleb spuse că va mânia pe stăpân, Aleb slujea la târlă: îngrijea berbecii de soi, berbeci foarte scumpi. În dimineața asta, pe când stăpânul cel bun intra în târlă cu niște vizitatori cărora voia să le arate berbecii lui favoriți, sclavul diavolului făcu semn tovarășilor săi ca și cum ar fi voit să le zică: „Priviți! Il voi mânia”.

Robii veniră în grabă, unii priveau prin uși alții prin crepăturile zidurilor. Și diavolul se sui într'un copac și de acolo privi în curte ca să vadă mai bine cum sluga lui va lucra pentru el. După-ce plimbăse o minută oaspeții săi prin curte și după-ce le arătasă berbecii și oile lui, stăpânul cel bun voi să arate berbecul cel mai scump. „Ceilalți, zise el, sunt buni, dar acela care are coarnele întoarse e de neprețnit, țiu la el ca la lumina ochilor mei”.

Berbecii și oile fug de vizitatori și aceștia nu pot cerceta animalul prețios. În clipa în care animalul se oprișe, lucrătorul Satanei, ca din întâmplare, speria toată turma; o învălmășală urmă; nici un mijloc să vezi animalul prețios. Stăpânul era contrariat:

— Aleb, zise el, amicul meu, dă-ți osteneala să prinzi cu blândețe berbecul meu iubit cu coarnele întoarse și ține-l.

Abia grăise aceste cuvinte și Aleb se repezi ca un leu în mijlocul turmei și apucă animalul prețios de spinare. Cu o mână îi prinse blana, cu cealaltă piciorul stâng, pe care-l ridică, și sub ochii stăpânului îi frânse fără milă piciorul, care trosni. Aleb îi frânse piciorul dedesubtul genunchiului. Berbecul începu să behăie, și căzu pe picioarele dinainte. Aleb îl luă de piciorul drept pe când cel stâng atârna nemșcat ca un lemn.

Vizitatorii, robi, toți țipară. Diavolul văzând eum Aleb conduce treaba se bucura. Stăpânul se întunecă ca noaptea. Inclină capul și nu crâcnă. Vizitatorii și robii tăceau. Așteptau să vadă ce o să se întâmple. Stăpânul păstra într'una liniștea. Apoi, scuturându-se ca și cum ar fi voit să scape de o greutate, ridică capul și privi cerul.

Nu-l privi mult timp. Cutele țepi sale se șterseră, surâse, îndreaptă ochii pe Aleb și zâmbind zise:

— Oh! Aleb, Aleb, stăpânul tău ți-a poruncit să mă năcăjești. Dar stăpânul meu e mai puternic ca al tău, și n'ai izbutit să mă superi. Ți-e teamă că o să te pedepsească și ai voit să fii liber, Aleb. Află deci că nu vei fi de loc pedepsit, și pentru că ai voit să fii liber te desrobesc în fața oaspeților mei. Mergi unde-ți place, și ia-ți hainele de sărbătoare.

Și bunul stăpân intră în casă cu oaspeții săi, și diavolul scrâșnind din dinți, căzu din pom și peri în pământ.

Leo Tolstoy

vestitul scriitor rus, care a murit zilele trecute, după o muncă rodnică și frumoasă, pentru luminarea și câștigarea de drepturi pe seama poporului rusesc. Scrierile lui sunt traduse în toate limbile culte din lume. A fost cel mai mare iubitor de adevăr și dreptate dintre toți oamenii de frunte, pe cari i-a avut Rusia vre-odată. Tolstoy a căutat în viață, ca *ceea-ce propoveduește altora, să facă și el însuși*. Ba în timpul din urmă s'a îmbrăcat în haine țărănești și trăia foarte simplu. Nu arareori Tolstoy mergea chiaz și la plug. Iată un adevărat apostol al omenirii! (La alt loc al foii dăm și o frumoasă schiță a marelui scriitor Tolstoy.)

O comună tolstoistă.

Se știe, că Tolstoy avea învățăturile lui proprii despre viața comună a oamenilor. Unii dintre cei-ce au primit învățăturile lui, au încercat să și trăiască după ele. Cam la vre-o 60 kilometri departe de Tașkent (Turchestan, în Asia rusească) este o comună organizată după învățăturile lui Tolstoy. Întemeietorul acestei comune a fost ofițerul în retragere Repin.

Cu propria lui cheltueală a arândat 200 hectare (1 ha = 1³/₄ jugăre) pământ, a zidit casele necesare pentru locuința membrilor societății și a cumpărat toate instrumentele trebuincioase unei gospodării satești. Repin se bucura de iubirea tuturor tovarășilor săi și era ca un fel de frate mai mare al lor. Acuma însă, Repin e bolnav și se află într'un spital. În locul lui, ca frate mai mare a rămas un oare-care Bobrovski, de asemenea foarte iubit de membrii comunității.

Cine vrea să se stabilească în aceasta comună, nu e primit decât cu învoirea tuturor membrilor și numai dacă noul venit consimte să fie vegetarian (adecă să nu mănânce nici odată carne), să nu bea nici vin, nici rachiu, nici bere și să nu fumeze.

După terminarea muncii câmpului, cei mai mulți dintre locuitorii satului Tolstoy se duc la lucru la Tașkent și tot ceea-ce câștigă depun în casa comunei pentru trebuințele tuturor.

Până acum s'a observat, că toți sunt insufleți de acelaș ideal, că se respectă unul pe altul și că buna înțelegere domnește peste tot. Numai o singură dată s'a întâmplat, ca unul din membri să fie trimis după afaceri la oraș și încredințându-i-se o sumă mare, să dispară fără a i-se da de urmă.

Starea lor materială e mai mult decât bună.

Cu toate că due o viață liniștită și nu fac nimănu rău, slujbașii ruși îi năcăjesc neîncetat, socotindu-i dușmani ai legilor, pentru-că țin la învățăturile lui Tolstoy. De multe ori s'au făcut percheziții (cercetări) pe la locuințele lor și mulți din ei au fost arestați de nenumărate ori. Mult au de suferit și dela locuitorii satelor mărginașe, cari folosindu-se de învățămintele lor pașnice, îi jefuesc fără milă. Astfel într'un rând se prezintă doi țărani din satul vecin și fac cunoscut comunității, că anul acesta au să cosească ei fânul din livezile comunității.

— Bine, dar cum aveți să cosiți fânul, dacă nu e al vostru? întrebă unul dintre tolstoști.

— Foarte bine, răspunseră cei doi țărani, livezile noastre s'au uscat, noi am rămas fără fân și fiindcă religia voastră vă oprește, să vă împotriviți cu sila, îl vom cosi noi.

Din cauza, că au de îndurat multe neajunsuri, comuniștii proiectează să-și strămute satul în a'tă parte, unde să nu poată veni în atingere cu nimeni și pentru aceasta au ales un loc muntos dincolo de satul Iscander, tot în Turchestan.

Colinde.

Pogorît'a, pogorît,

Florile dalbe,

Îngerul Domnului Sfânt,

Florile dalbe,

Pe turnul bisericeii,

La icoana Precistei.

Icoana mi-l întreabă

„Ce veste-ai adus în țară?”

— Veste bună-a fost și-i iară,

Că Maria fată Făcioară,

I-a venit vremea să nască;
Tot umblă din casă 'n casă,
Nime'n lume nu o lasă.
Oând a fost de cătră sară,
Intr'un grajd să așezară,
Și-a născut pe fân uscat:
Pe Christos mare împărat.
Frumos nume ce i-o pus,
Isus Christos cel de sus;
Frumos nume ce i-o dat
Isus Christos împărat.

Din Feneșul-săseșe.

Chimu.

Monolog pentru Crăciun.

O ce praznic minunat
Noi cu dor l'am așteptat;
Că ne și cam urisem
De câtă vreme postisem.
Hainele mi-se 'nvechise
Pielea mi-se schimosise
Și ochii mi-se sghiise.
Iată praznicul venit,
Hainele mi-s'a 'noit;
Pielea mi-s'a mai albit
Și ochii s'au limpezit;
Bucatele-mi par mai dulci
Ca cele de pe atunci:
Mămăliga cu cărnaț
Ne ține bine de saț;
Dar de mazăre și prune,
Mi-e greu a vă spune;
Apoi poame la foc ferte,
O Dumnezeu să ne ierte.
Mie așa mi-se pare:
Chisălița cinste n'are,
Gândiți și D-voastră cu gândul
Putea-mi-veți muta cuvântul?
Am vrut să merg la cătane,
Acolo îmi trebe haine;
Haine n'am pe ce-mi lua,
Banii nu-i pot căpăta.
Însă toate le-oiu lăsa,
La școală voiu alerga;
Să 'nvățăm verșuri,
Să căpătăm daruri;
Că de când umblu la școală
Umblu tot cu punga goală;
Că mi-a fost limba cam groasă,
Ca o cale nedireasă;
Acum slovenesc mai bine,
Numai de-aș căpăta pâne;
Ori vre-o două-trei ouă,
Bucate de cele nouă;
Un colac mare 'mpletit,
C'un cărnaț mare proptit,
Ori pițula ori zlotuțul
Că v'am căntat sălașul.

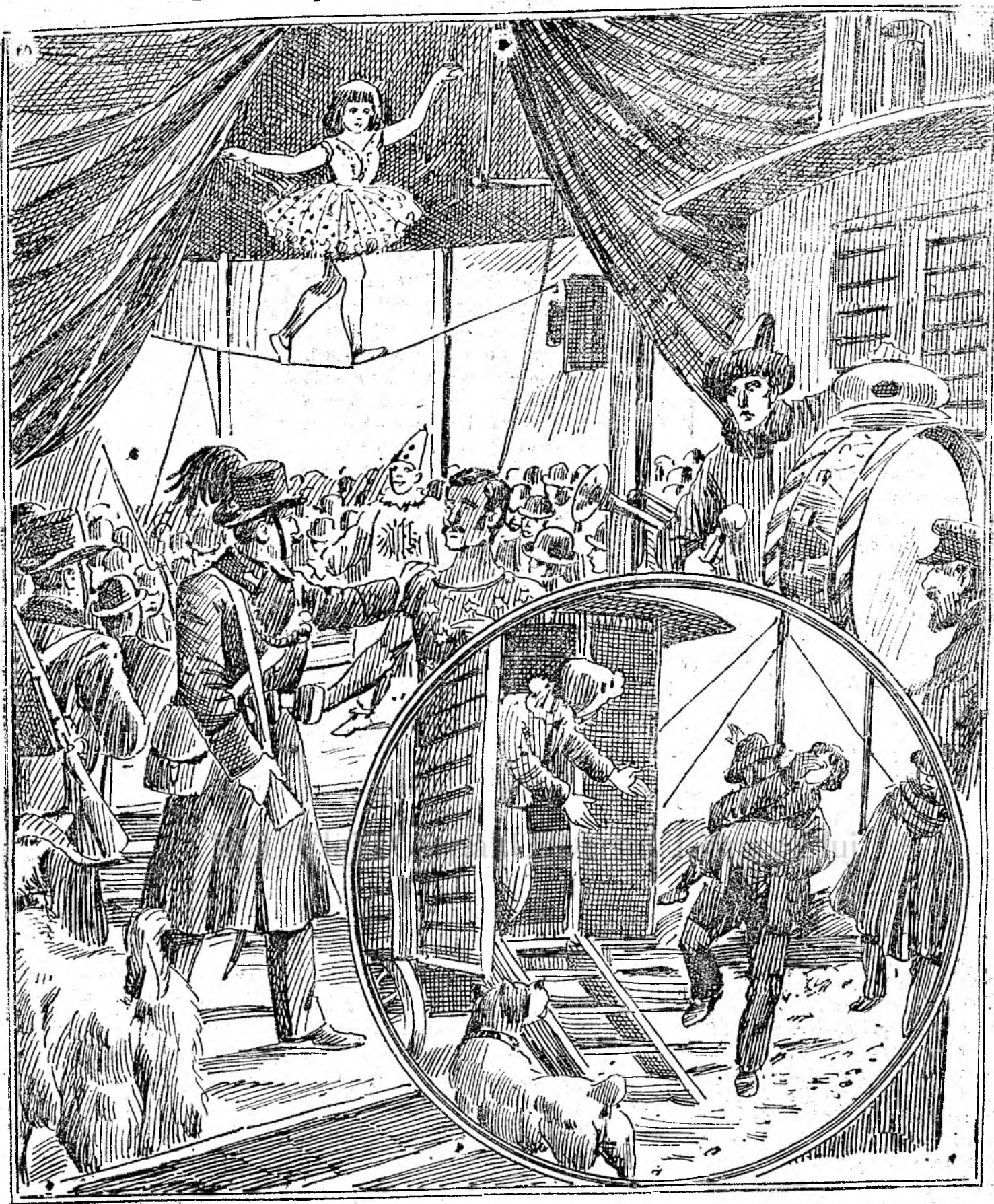
La Crăciun.

Astăzi să vestește
Și să preamărește,
Zi veselitoare,
Lume pe sub soare.
O Isus Hristos,
Fiul cel frumos.
La noi a venit,
Și s'a omenit:
Dintr'o feciorită
Plină de credință,
Vrând să ne sloboază,
Cu frumoasa rază
Din munca cea mare
Cătră desfătare.
Noi poftim
Și bine vestim
Ca să trăiți
Bine fericiți
Mulți ani viitori
Și de sărbători.
Sfârșind acum eu
Laud pe Dumnezeu. Amin.

*) ba, — dar făcile da.

Caligătorul

O fetiță furată de comediantți.

În comuna Voloc, comitatul Bereg, în anul trecut să svonise știrea că fetița de 4 ani a comerciantului Stegmann ar fi dispărut fără urmă. În zadar au cercetat părinții luni întregi copilul pierdut, căci totul a fost fără rezultat, neputând afla nimica, așa că socoteau fetița de moartă și începură a o jeli.

Dar ce se întâmplă? În 9 August a. e. un jidov, care cutieră satele și orașele, din întâmplare să oprise în satul Batiz, comitatul Sătmarului, unde se afla de vr'o câteva zile un circ ambulat (care umblă de colo dincolo), ce chiar era pe plecare. Jidovul se apropie mai bine de circ, împrejurul căruia să juca mai mulți copii, între cari deodată recunoaște și pe fiica pierdută a lui Stegmann.

Fără a zice ceva jidovul să duce la jandarmărie, comunică lucrul și cere ajutoriu. Jandarmii sosind, îndată au prins pe Krausz Ferencz „proprietarul circului”, care fiind întrebat susținea că fetița ar fi a lui. Fetița însă la întrebările jandarmilor da răspunsuri încurcate.

Pentru a putea afla fapta mârșavă, jandarmii au luat fetița și au dus-o la părinții ei, cari de prezent să mutase la Munkács. Frații și o servitoare mai bătrână îndată au recunoscut pe fetița Maria, dară mamă-sa nu o mai recunoaște, atât să schimbase copila în timpul de 1 an cât a fost maltrată de comediantți.

Neputându-se constata altcum părinții fetiței, sergentului de jandarmi îi veni o idee și anume: văzu-se la fetiță pe umărul stâng un semn, adică un negel. S'au pus și au cercetat și pe mama fetiței, care de asemenea avea pe umărul stâng tot acel negel. În urma acestor semne și mama și-a recunoscut fetița.

Jandarmii îndată s'au pus la căutarea comediantților, cari numai după vro câteva săptămâni au putut fi aflați, prinși și puși la răcoare, iar fetița a fost dusă într'un azil de copii, până ce să va face deplină lumină în această cauză.

Chipul nostru ne arată sus fetița jucând pe drot, în circul ambulant, cum și sosirea

jandarmilor, cari au prins pe Krausz Ferencz, proprietarul circului, iar la o parte să vede fetița, când e adusă acasă și recunoscută de părinți.

Lucrul acesta se pare cam curios în felul lui, dar ne dovedește din nou, că e bine ca să grijim de copii, când îi lășăm să se joace pe uliță încoace și 'ncolo.

Blastămul Românului, Țiganului și Jidanului.

Românul: Să n'ajung luna cu mâna și soarele cu picioarele!

Țiganul: Să-i sară iapa, cui i-au văzut ochii!

Jidanul: Așa bini să am iu, chit rău ți-am făcut iu dumitali!

Țiganul la colindat.

Aho, ho, ho Nalba noroia,
Carne friptă berbege,
Trei lipii și azimă,
Toate sunt acum gata,
Plosca, vin și-un rachiaș,
Întru mulți ani boieraș!

Glume și snoave.

Cojocul Turcului.

Intr'una din zile mergeau la un drum lung un Român și un Turc. Turcul avea un cojoc nou de nouț, care căzuse tronc la inima lui Ion, căci așa-l chema pe Român.

După câțva timp, cei doi drumeți, fiind obosiți, se pun într'un loc să se mai odihnească. Nu știu, cum se face însă, că pe Turc îl și fură somnul, ear badea Ion îi șterge cojocul, l-ascunde într'un tufiș, s'așază lângă Turc și se face că doarme dus.

Mai târzior se scoală Turcul, dar ia cojocul de unde nu-i. Se uită'n coace caută'n colo, pace! S'a dus ca cea zi de ieri. Ce să facă. Scoală pe badea Ion și-l iau mai cu aspru, ca să-i scoată cojocul.

Românul, ca să și spele urechea de Turc, începe a se jura zicând:

Doamnă Sâmbătă,
Varză vântată!

Cine-a furat Turcului cojocul,
Să-l ardă pe Turcul focul.

Că la Ion i-a fost locul!

Bietul Turc, neînțelegând bine limba, zice:

„Stai bre! Nu te mai jură! Găsim eu parale și ici altul la mine!“

„Tatăl nostru“ țigănesc.

„Măi Faraoane, știi tu „Tatăl nostru“? îl întreabă părintele pe un Țigan.

— Știu mânca-te-aș, da pă hăl nostru, pe hăl țigănesc.

— Atunci spune-l pe acela.

Și Țiganul începu:

Tatăl nostru

'N podu vostru,

Ține iapa de căpăstru;

Care ești în ceri,

N'o mâncaat d'halaltăieri,

Hie'n voia ta,

Că nici mâne n'a mânca.

Lemne 'mpleticite,

Chicioară pârлите,

Ilăe tocite

Și guri hămisite.

Sfat iepuresc.

Iepurii s'au fost strâns la sfat.

Au pus, ce-au pus la cale, când, hait, văd un ogar venind cât putea 'nspre ei.

Atunci unul dintre ei:

— Iote ogarul!

Altul:

— Hai să fugim!

Și-altul:

— Ia stați mă, cum, noi nouă — că nouă erau — nu putem noi să ținem piept unui ogar?

Și-al patrulea:

— Măi, îmi vedeți voi mie mustața asta? De fugă mi-a albit!

.... Și-au și tulit-o, că prea s'apropiase ogarul.

Trei minciuni.

I.

— Mă, eu am văzut un harap atât de negru, că trebuia să aprinzi o luminare, ca să-l vezi.

II.

— Eu am băgat într'o cursă trei șoareci și i-am lăsat să moară de foame. Știți ce a făcut șoarecii?

— Ce?

— S'au mâncat unii pe alții. In ziua a șasa n'am mai găsit în cursă decât coada la al cincelea șoarece.

III.

— Prietenul Stan e așa de fricos, încât dacă aude detunătura unui revolver, umbra lui de pe părete se face galbenă ca ceara.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 29 Decembrie n.

„Călințarul de părete“ pe anul 1911 îl vom adauge și în anul acesta, ca totdeauna, la numărul viitor, ca dar de Crăciun. Abonații cel noi, cari vor trimite până la Crăciun prețul abonamentului, încă vor primi acest călințdar gratis.

Numeri de probă trimitem pe Crăciun ori cul. Rugăm a ni-se trimite până Mercuria viitoare adresele tuturor acelor, cari doresc a abona „Foata Poporului“.

Parastas pentru Ioan Russu-Șirianul. Duminică trecută s'a celebrat în biserica Sf. Gheorghe din București un parastas pentru odihna sufletului lui Ioan Russu-Șirianul, fost și cel dintâiu redactor al „Foi Poporului“. Au asistat foarte mulți Transilvăneni și mai multe societăți cu drapelele lor.

Apel. In preajma anului nou ne permitem a face un călduros apel către toți sprijinatorii culturii poporului român să binevoiască a-și răscumpăra felicitările de anul nou în folosul Muzeului Asociației. Mijloacele materiale de care dispune Muzeul sunt așa de restrânse, încât înzestrarea lui înaintea foarte încet. Și aceasta e o mare pierdere pentru noi, căci prețioasele obiecte de mare însemnătate etnografică și istorică, cari sunt o comoară a trecutului nostru și tot atâtea mărturii ale vieții noastre culturale, dispar sau sunt adunate cu sârguință de străini. E timpul suprem să ne îngrijim ca cel puțin o parte dintre aceste comori ale poporului nostru, să le adăpostim în muzeul primei noastre instituțiuni culturale. Facem deci apel către toți cărturarii români să contribuie cu răscumpărarea felicitărilor de anul nou la înzestrarea Muzeului nostru național. Numele donatorilor se vor publica în ziare și în revista „Transilvania“. Sibiu, 25 Decembrie 1910. I. St. Șulufu, prezident. Oct. C. Tăslăuanu, secretar.

† Petru Ciora. Vrednicul fiu al neamului și al bisericii noastre, care a servit cu credință ca funcționar la Conzistorul arhidiecezan din Sibiu, Petru Ciora, fost asesor și referent consistorial, a murit subit Sâmbăta trecută la amezai, în cancelaria consistorială, fiind în vîrstă de 62 de ani. In aceeași zi a referat în ședința epitropoască a conzistorului, până la 10 ore. La 11 ore aflându-se la masă în cancelarie, deodată i-a'a făcut rău, și la 12 ore a fost mort.

Imormântarea a avut loc Luni la 2 ore după amiază, în cimiterul central din loc, luând parte surorile sale, asesorii consistoriali în frunte cu Preacuvioșia Sa Ilarion Pușcariu vicar arhiepiscopesc, funcționarii consistoriali, profesori și alt public numărös. Actul imormântării l'a săvârșit dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia, asistat de preotul Ioan Boiu și de diaconul Dr. Vasile Stan profesor. La mormânt a ținut o frumoasă vorbire dl Dr. Petru Șpan, profesor seminarial. — Odihnească în pace!

O societate de binefacere. In Brașov este de mult timp o societate numită „Societatea femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și Săcele“. Aceasta împarte în fiecare an ajutoare la văduve sărace. Anul acesta a cumpărat o casă frumoasă cu 16.500

coroane, ca să servească ca asil, adecă casă pentru văduve. Averea reununii în bani, afară de case, e de 12 mii 490 coroane. In decursul anului s'au împărțit ca ajutoare văduvelor sărace suma de 770 coroane.

Numele de botez nemaghiare la cărțile funduare. Ministrul de justiție a dat o ordinațiune către tribunale, la cari sunt cărțile funduare, dispunând, ca numele de botez nemaghiare, cari se află și în limba maghiară, să fie trecute ungurește. Când poate fi îndoielă între traducerea ungurească și numele cum îl folosește de pildă Românul, se va trece în paranteză și numele românesc.

Dela „Asociațiune“ primim următoarele: Apropiindu-se terminul când „Biblioteca populară a Asociațiunii“ trebuie să apară, rugăm pe toți domnii cari au primit liste de abonament să binevoiască a le înapoia la adreea: „Asociațiunea“, Sibiu (Nagyszeben), str. Șaguna nr. 6, împreună cu sumele încassate. E în interesul abonaților ca listele de abonament să fie înapoiate cât de curând, ca expediția să se poată face la vreme și în bună rinduală. Cei ce doresc să se mai înscrie membri ajutători ai „Asociațiunii“ sunt rugați a cere liste de abonament, pe cari biroul central le trimite ori-cui. Aducem totodată la cunoștința tuturor că nr. 1 din „Biblioteca populară a Asociațiunii“ s'a pus sub tipar și că până la sfârșitul lui Decembrie va fi gata. Numărul prim va cuprinde povestirea neamului românesc de Dr. Ioan Lupaș. Biblioteca va avea o copertă specială, lucrată de pictorul nostru Gheorghe Russu. Textul broșurii de asemenea va fi ilustrat Expediția primului număr se va face îndată după primirea listelor de abonament. Rugăm deci încă odată pe toți ceice au asemenea liste să grăbesc cu înapoierea lor, ca expediția să nu întârzie.

Biroul „Asociației“

Sărbare școlară. Duminică în decembrie a. o. st. v., la oarele 3 p. m., se va ținea în sala festivă dela școala centrală gr. ort. română din Sibiu o sărbare corală-declamațorică, cu elevii acelei școale. On această ocaziune se va face și împărțirea darurilor de Crăciun, oferite de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ elevilor săraci și neajutorați, cari cercetează această școală.

Sunt poștiți deci toți părinții și binevoitorii școalei a lua parte la această sărbare.

Cătră abonați. Apropiindu-se sfârșitul anului, la numărul 49 al „Foil Poporului“ am adaus mandate postale pentru reînțrea abonamentului. Rugăm pe tubiții noștri abonați a trimite prețul abonamentului mai din vreme, ca astfel să nu fim prea tare îngrămădiți cu lucrul tocmai în preajma sărbătorilor, când tot creștinul se bucură că poate prăznul frumoasele sărbători ale Domnului.

Cât pentru mersul și cuprinsul foil noastre, acela îl vor fi judecat cetitorii noștri, cari de sigur au putut observa că noi mereu căutăm a îmbunătăți foata. De această idele vom fi călăuziți și în viitor, astfel ca „Foata Poporului“ să fie o adevărată foate pentru popor.

Rugăm pe stimații noștri abonați vechi să ne căștîge, între cunoscuții lor, cât mai mulți abonați noi. Inmulțindu-se numărul abonaților, vom putea face și foata tot mai bogată și mai interesantă. Numeri de probă se trimt, la dorință, ori cul gratis.

Biblioteca ambulanta. Asociațiunea din Sibiu a înființat pretutindeni, unde s'au găsit oameni doritori de citire, bibliotecii ambulante, adică bibliotecii, cari stau o bucată de vreme într'un sat, apoi se mută într'alt sat. În luna aceasta a deschis prima bibliotecă ambulanta despărțământul Mociu al Asociațiunii, în comuna Mociu. La deschidere au luat parte un număr mare de țărani, dintre cari s'au înscris vre-o zece inși ca membrii cu taxă de 2 cor pe an. Mulți au făgăduit, că se vor înscris în curând. Părintele Octavian Florian a ținut o vorbire frumoasă, despre trebuința și folosul cetățului.

Sfințire de biserică. Dl protopop din Careii-mari (Sătmăr) a sfințit de curând măreșta biserică din Sănișlău, o nouă mărturie a dragostei la Români către Dumnezeu. Biserica a costat 52 mii de cor., din cari 28 de mii le-au dat sătenii, iar 24 de mii marele proprietar Silaghi și directorul de bancă Alex. Bonea.

D. A. Teodoru, secretarul general al ministerului de școale din România, a murit în urma unui incident de automobil. Fusese în satul Stănilești din Moldova, satul lui de naștere, căci era fiior de țăran, la inaugurarea unei școale nouă. Având să fie dimineața în București, la slujbă, a plecat seara pe întunec cu automobilul la gara din Huși. Automobilul s'a răsturnat într'o groapă și l-a strivit. Mortul avea o inimă nobilă. Era mâna dreaptă a dlui Haret, ministrul țărănilor, și ridicarea țăranelor prin cultură a fost cea mai mare grijă a lui. Vara trecută fusese prin Transilvania și luase hotărârea să vină și la vară, ca să țină o conferință. Pe Românii din Transilvania și Ungaria îi iubea mult, fiindcă — zicea el de multe ori — „sunt o nație de țărani vrednici“.

La adăpostul „Asociațiunii“. Agentura Asociațiunii din Satulung (comitatul Brașovului) a ținut la stăruința părintelui Zenovie Popovici, o ședință, la care au luat parte și d-nii Bogdan și Neguț, profesori din Brașov. Dl Bogdan a arătat nouăle dispozițiuni ale Asociațiunii de-a împărți membrilor în fie-care lună câte o cărticică și la urmă un calendar. Părintele Popovici a vorbit despre obiceiul urât al injurăturilor și al vorbelor scârboase. Dl Neguț a arătat cu schiopticonul (o mașină cu icoane) urmările grozave ale beției. A arătat și tot felul de biserici frumoase dela noi și din România. La sfârșit s'au mai înscris câțiva membrii noi. (Membrii ajutători plătesc 2 coroane pe an.)

Muzee regionale pe lângă școalele populare. Vrednicul nostru profesor, dl *Dr. Petru Șpan*, serie sub titlul acesta următoarele în „Vatra Școlară“:

„La inițiativa unui harnic învățător din județul Neamț, pe lângă școala din comuna Bahalnița s'a înființat un muzeu popular, în care se vor păstra toate rămășițele istorice de pe teritoriul comunei, modele despre portul național și alte dovezi vrednice despre felul de trai al bătrânilor. Acest muzeu are obșnarea să fie o icoană fidelă a trecutului comunei. Cu acelaș scop este vorba să se înființeze muzee regionale pe lângă toate școalele populare. Aceste muzee la noi ar avea o importanță culturală și etnică îndoit mai mare. Pentru-că monumentele noastre istorice sunt distruse și falsificate intenționat, iar portul, pitorescul nostru port, suferă prefaceri însemnate, nu numai sub influința târgoveștilor lipsiți de gust estetic, ci este năpădit și de influența străine. Se vor inspira învățătorii și preoții noștri de pilda fraților din regat“

Recomandăm și noi cu toată căldura cărturarilor noștri dela sate, să chibzuească asupra acestei chestiuni. E vorba numai de puținică voință și lucrul se face. La școalele confesionale, lucrul e ușor, pentru-că se va găsi loc pentru un dulap sau două. Cheltuielile s'ar putea strânge dând una sau două petreceri populare, al căror venit să fie destinat pentru acest scop. Să nu uităm, că ce se perde odată, nu se poate câștiga, sau apoi numai foarte cu greu.

„Asociațiunea“ la Biertan. La 11 Decembrie, despărțământul Mediaș al „Asociațiunii“ și-a ținut adunarea în Biertan. De față a fost mult popor, în mijlocul căruia au venit d-nii *Dr. Dionisie Roman*, directorul despărțământului, și dl *Atanasie Boiu*, dirigintele sucursalei „Albina“ din Mediaș. Dl *Secetă*, învățător, a ținut o prelegere instructivă despre felul cum trebuie crescuți copiii, iar dl *Pocan*, tot învățător, a vorbit tot instructiv despre vierit. Dl Boiu a vorbit foarte bine despre mijloacele, prin cari poporul s'ar putea ridica pe terenul bogăției.

Beția — nebunia — crima. La fabrica de vagoane din Arad e angajat și tâmplarul (măsarul) Iosif Götz, în etate de 32 ani. Nenorocitul se dăduse de mai multă vreme patimei beției, care îl stricase cu totul. De curând beuse iară rachiul preste măsură și venind acasă îl apucă nebunia. Luă un cuțit și se repezi la soție și la copii, ca să-i înjunghie. La strigătele desperate ale acestora alergară câțiva vecini, cari numai cu mare greutate îl putură înfrâna până a venit poliția, care l-a dus la spital. E vorba să-l bage pentru cât-va timp în casa nebunilor.

Fudulie ungrească Știm toți, că nație mai lăudăroasă ca Ungurii nu e: Ioan Corvinul, care a fost Român năsoș, e pentru ei un erou maghiar, Tit Dugovici, Sârb, erou maghiar, Kossuth bătrânul, Slovac, erou maghiar, Bem, Polonez, care nici nu știe ungrește, erou maghiar și alții, și alții. Acum au descoperit doi învățați „maghiari“: doctorul Macoviezky și subdirectorul observatorului astronomic din Paris (Francia).

Doctorul Macoviezky e un Slovac din Zsolna. El ținea mult la învățăturile lui Tolstoi. Trăia foarte simplu și era tatăl tuturor săracilor din oraș. A tradus în slovește și scrieri de-ale lui Tolstoi. Procurorul l-a acupat, că agită pe Slovaci contra „ideei“ și doctorul a fugit în Rusia, unde a ajuns medic de casă al lui Tolstoi.

Celalalt din Paris a fost subdirectorul observatorului astronomic din Budapesta. Și pe acesta l-a acuzat procurorul de „agitație“ și atunci a fugit în Francia. Fiind un om foarte învățat, francezii l-au numit subdirector al observatorului din Paris. De ce nu se laudă cu Unguri adevărați?

Dar pentru pace. Vestitul filantrop american, miliardarul (care are avere de miliarde*) Carnegie a dăruit 10 milioane de dolari (50 milioane de coroane), ca să se înființeze un așezământ cu scop de-a lupta pentru „pacea lumii“. Se va forma un comitet, care va avea menirea să lucreze în toate direcțiunile spre a menține pacea și bunăînțelegere între diferitele națiuni și a contribui în chipul acesta pentru pacea oamenilor. Carnegie a dăruit până acum pentru scopuri filantropice 180 milioane de dolari (900 milioane de coroane), bani strânși din întreprinderile lui comerciale, cari au fericit pe mulți, dar au și nenorocit pe mulți.

*) Un miliard e o mie de milioane, un milion e o mie mii.

Un muzeu nou în București. Administratorul Casei Bisericeilor a adunat de pe la diferite mănăstiri și biserici o mulțime de icoane sfinte și alte obiecte întrebuintate la slujba bisericească, cari zăceau de multe ori prin pivniți și alte locuri nepotrivite și le-a așezat într'o sală dela palatul Casei Bisericeilor. Intre icoanele și obiectele adunate sunt foarte multe lucrări de artă (lucruri iscusite). Pe lângă aceste obiecte mai sunt și foarte multe fotografii, după diferite monumente istorice din România. Muzeul a fost deschis la 23 Noi în fața d-lui ministru Haret, a celor doi mitropoliți ai țării, episcopi și alți fruntași ai României.

O explozie îngrozitoare. La stațiunea centrală a căii ferate din New-York (America) a fost o explozie îngrozitoare a gazului. Amănuntele, ce se vestesc, sunt înfiorătoare. Până acum s'au constatat 35 morți și peste 200 de răniți. Puterea exploziei a fost uriașă. Ferestrele dela case au fost o parte până la o distanță de câțiva kilometri în jurul stației. La spitalul și hotelurile din apropiere, multe persoane au fost aruncate din paturi. Grinzii mari de fier au fost aruncate la depărtări mari răcind multă lume. O singură grindă a rănit 25 de pompieri. Multe vagoane au fost aruncate în aer și apoi trântite la pământ. Un vagon de tramvaiu, plin cu copii de școală, a fost aruncat în aer. La o biată fată i-a retezat amândouă picioarele.

Pagubele materiale sunt de câteva milioane.

Altă exploziune îngrozitoare s'a întâmplat în minele de cărbuni dela Yardvay în Anglia. Nu se știe din ce cauză s'au aprins gazurile din găurile de sub pământ, unde lucrează minerii la scoaterea cărbunilor de peatră. Când s'a întâmplat explozia, s'a auzit la mare depărtare un zgomot sub pământ, ca și când ar fi un cutremur. Din mine eșia o flacără de 30 metri înălțime. Un supraveghetor, care alergase la gura minei, a căzut jos mort, așa de mare era puterea înecătoare a gazurilor. După ce s'a stins flacără și s'a risipit fumul, au început lucrul de scăpare. Sub pământ se aflau 352 de lucrători. Înainte de a începe lucrările de mântuire, s'a lăsat în jos pe gura minei o colivie cu două paseri. După câțiva timp au scos colivia, paserile trăiau încă. S'au apucat apoi de lucru. Dar după o muncă grozavă de 24 de ciasuri abia au putut scoate trei oameni, ceilalți 349 au rămas tot în lăuntru. La lucrarea aceasta s'au mai prăpădit alți patru lucrători. La gura minei e plin de copii și femei, mame, soții și fice, cari își frâng mâinile după rudele lor îngropate sub pământ. E o jală de nedescris. Au rămas peste o mie de orfani. O femeie și-a pierdut bărbatul, 4 fii și 2 frați. Dintr'o altă familie s'au prăpădit 14 membrii.

Ocaziune potrivită este acum a comanda fiecare abonat al nostru „Calindarul Poporului“ pe anul 1911. Anume, după-cum spunem și la alt loc al foii noastre de astăzi, la numărul 49 am adaus mandate postale pentru renoirea abonamentului. Deodată cu trimiterea banilor pentru foaie, ori-cine poate comanda și Calindarul, cruțând astfel portul postal, prin aceea că trimite toți banii deodată, atât pentru foaie cât și pentru calindar. Cuprinsul „Calindarului Poporului“, care este cel mai bogat și mai ielîn, îl află cetitorii noștri în partea inseratelor a foii. Prețul este 40 bani, iar pentru trimiterea pe postă 5 bani deosebit.

O găscă ucigașă. În Liptovavriso (Ungaria de meazănoapte), o găscă a sărit asupra unui țaran, lovindu-l cu ciocul așa de rău în partea stomacului, încât omul a căzut leșinat la pământ. Fiind dus la spital a trebuit să-i facă operație, din cauza căreia a murit. Găștele sunt primejdioase, mai ales pentru copii. Nu arare-ori au sărit la copii în față, ba la unii le-au scos chiar și câte un ochiu.

Căderea unci stânci. La Brașov, în strada „Pe Toicile“ Nr. 80, s'a rostogolit un sghiab mare de 32 mâji metrice în curtea casei peste un grajd, care a fost dărâmat cu totul. O oaie și un măgar, cari se aflau în grajd, au scăpat ca prin minune. Oaia a șters-o iute pe ușa deschisă afară, iar măgarul a scăpat fiind stâncă scobită la o parte și tocmai scobitura aceasta a ajuns deasupra lui. Primăria a trimis o comisiune, care să cerceteze, nu cumva sunt amenințate casele de alte stânci, cari atârnă acolo pe coastă.

Două comune fără primărie și fără consiliu comunal. Ministrul de interne a suspendat autonomia comunelor Cereș și Criciova din comitatul Caraș-Severin, pentru-că nu voiesc să întemeieze școli. Pentru fie-care comună s'a numit câte un curator. Nu cumva comunele au școala lor confesională și ministru vrea să le silească să zidească școală comunală, care nu mai e românească?

Carne pentru Viena. Din Argentina (America-de-Sud) va sosi la sfârșitul lui Decembrie sau începutul lui Ianuarie, pe mare, după o călătorie de peste o lună, carne înghețată, adusă cu vaporul. Primul transport are să fie de aproape 700 de mii de kilograme.

Tot americanul mai șiret! Un pescar american își tot bătea capul, cum să prindă cât mai mulți pești, fără să stea el ziua întregă cu unghița în mână. Bătaia de cap n'a fost zadarnică. Având multe rațe, a legat de piciorul câtorva din ele o unghiță c'o sfoară mai scurtă. Rața pornia pe apă și peștele se prindea în unghiță. Spăriată, rața da spre mal, unde eșia cu pește cu tot. Ce s'a întâmplat însă cu peștii, pe cari i-a înghițit rața, nu se spune.

Cultura japonezilor. La Japonezi sunt 90 la sută știutori de carte. Acesta e un progres uriaș, când ne gândim, că abia de 50 de ani au început să primească cultura europeană.

Cum se pedepsesc gazetele mincinoase în Anglia. În Anglia au fost săptămânile trecute alegeri pentru parlament. Lupta a fost orăncenă între liberali, cari vor să dea drepturi și Izlandezilor asupriți de veacuri și să se scape de casa lorzilor (cum e la noi casa magnaților), cari nu îngăduie legi pentru binele poporului. O gazetă a susținut despre un candidat la deputăție, că e contra legii pentru îngrijirea copiilor. Candidatul a căzut la alegeri din cauza aceasta. Fiind-că cele spuse de gazetă nu erau adevărate, candidatul căzut i-a intentat proces și judecătoria a pedepsit pe proprietarul gazetei la o amendă de 120 mii de franci.

Crima unei bande bulgare. Comitații bulgari continuă cu crimele lor în Macedonia. Zilele trecute au omorât în satul Presca trei Bulgari și au dat foc la două case, perind în flacăra un bărbat și o femeie. Motivul acestei crime e, că oamenii omorâți au denunțat autorităților turcești pe bandiți. Chiar și Bulgarii din Macedonia au început să se sature de crimele, ce le săvârșesc bandele lor bulgărești.

ECONOMIE

Întărcatul vițelor.

Dacă trecem prin grajdurile gospodarilor noștri, vom vedea mai totdeauna viței bine hrăniți. Sburdatul lor ne dovedește, că le merge bine. Dacă ne uităm la ei după câteva luni, nu ne mai vine a crede, că sunt tot viței aceia. Biata viță stă slabă și supărată, cu picioarele strâmbe și cu spinarea încovăiată.

Care să fie cauza? Unii dintre economii noștri au răul obicei, de-a înterca vițelul dintr'odată, trecând dela hrana cu lapte la cea cu fân uscat și apă. Asta e o greșeală. Întărcatul să nu se facă prea de vreme, ci să se facă cu încetul, căci altminteri nu se pot desvolta bine oasele, iar carnea cea multă, pe care o avea vițelul, la vre-o câteva săptămâni după naștere, se va perde în curând. Mai bine la început nu prea mult lapte și întărcăm vițelul mai târziu. Când îi luăm din lapte, îi mai dăm și o hrană mai întăritoare, cum e urlueala de ovăș, mazere, bob, care contribuie mult la dezvoltarea oaselor.

Sfaturi și socoteli comerciale.

De Petru P. Simțion.

I. Partea teoretică.

(Urmare.)

b) Despre Încheieri.

Legea comercială (§. 26), dar și interesele proprii ne impune ca să încheiem odată pe an, după lege cel mult la 2 ani, socotile întreprinderii spre a vedea starea averii și rezultatele obținute.

Încheierile acestea se împart în două, anume: *Încheiere lunară* sau de controlă și *Încheiere anuală* sau definitivă.

Încheierea lunară, constă din încheierea registrului Cassa și verificarea operațiunilor trecute în Maiestru.

La metoda simplă verificarea operațiunilor trecute în Maiestru se face astfel, că adunăm din Memorial toate sumele ce ocură sub *debit*, precum și acele din Cassa din *credit*, apoi în mod invers, cele din Memorial din *credit* cu acelea din Cassa din *debit*.

Astfel am format 2 grupuri.

Laterăm mai departe, toate sumele din Maiestru din *debit* și *credit* fiecare separat, formând iarăș 2 grupuri.

Acestea grupuri, adevărat *debitul* din Maiestru cu *debitul* din Memorial și *creditul* din Cassa, trebuie să consune. Tot așa și celelalte grupuri contrare.

La metoda dublă, verificarea aceasta este Bilanțul brut, deja descris.

Încheierea anuală. La aceasta încheiere, pe lângă lucrările lunare se purcede la luarea inventarului în prima linie, adevărat se măsoară, numără, cântărește etc. etc. toate mărfurile aflătoare în prăvălie și magazine și se trece cu prețul costului într'un registru separat, în care se mai trece și toate celelalte valori ce constituie averea. Se încheie conturile din Maiestru și Straza la metoda simplă și afaceri mai mici de detalii, transpunându-se Saldul ca socoteală nouă pentru alt an de gestiune. Pe urmă se purcede la construirea Inventarului cu Recapitulațiune, după modelul arătat mai înainte.

La metoda dublă încheierea se face — mecanicește. Aci conturile din Maiestru nu se încheie ca la metoda simplă, ci trebuie să avem alte conturi cari iau asupra sa — averea și datoria întreprinderii precum și câștigurile și pierderile și astfel se mijlociește încheierea.

Acestea conturi sunt: *Contul Bilanțului* și *contul Profit și Perderi*.

Contul Bilanțului.

Când facem încheierea, toată averea și datoria o transpunem la acest cont, anume averea sub numirea de *Activa* o trecem în *debit* și datoriile sub numirea de *Pasiva* în *credit*.

Prin urmare toate conturile, cari reprezintă o avere (contul: Cassa, Mărfuri, Mobiliar, Rimese, Debitorilor etc. etc.); sau o datorie (contul: Capitalului, Creditorilor, Tratelor etc. etc.), se încheie prin acest cont, înlocuind numirea de Sald cu numirea Bilanț.

Contul Bilanțului e *debitor* pentru toată *Activa*, iar celelalte conturi din cari constă averea activă sunt *creditori*, și încontra, e *creditor* pentru *Pasiva* iar *debitori* sunt acelea conturi cari formează *Pasiva*.

Saldul contului Bilanțului, la încheiere e câștigul curat obținut pe acel period de timp. (Va urma.)

Liferări, licități, arândări și altele.

(Datul este totdeauna după *călindarul nou*.)

În 20 Ianuarie n. 1911 se va arânda din partea Administrațiunii Centrale capitulare din Blaj *moșia din Sânger* (Mezőszengyel) comitatul Murăș-Turda, pe timp de 6 ani, Prețul strigării 1200 cor. Mărima 30 jugăre. Oferte se pot face în scris până la ziua licitației. Informații de la Administrația Centrală capitulară.

În 10 Ianuarie n. 1911, la 2 ore d. a., se va da prin licitație publică edificarea caselor par. gr.-cat. din Cașva (Kásva), comitatul Murăș-Turda. Ofertele în scris, însoțite cu cauțiune de 950 cor., sunt a se înainta până în 10 Ianuarie la oficiul parochial din Cașva (Kasva u. p. Görgény-Szt.-Imre), unde se pot vedea și formularul de contract și celelalte condiții.

Poșta Redacției.

G. M. în T. După cum vedeți, până acum nu s'a putut, din lipsă de spațiu, dar în curând.

A. T. în P. Pentru numărul acesta a fost altceva la rând. Va urma mai târziu ceva. A doua da.

I. P. în F. Ne-au surprins versurile improvizate, cari caracterizează foarte nimerit unele lucruri. — Celelalte am dat din ele, acestea vom vedea. Pentru numărul prezent n'a fost loc mai mult.

I. D. în C. În numărul trecut a rămas afară din lipsă de loc. A doua ocazional, la vr'un timp potrivit.

Celui cu „O poveste“, în Orlat. D-ta ești tare grozav, dacă crezi că așa ceva se poate publica în o foaie. Ai cetit D-ta vredată lucruri de acelea scrise în gazete?

P. Hadax în R. Urmează scrisoare.

I. H. în D. Primit scrisoarea. Multă-mită de interes, dar poate nu mai e de lipsă.

Marcu Panția în H. Călindarul comandat s'a trimis de aici în 9 Decembrie. Noi nu știm, deci, din ce cauză nu l-ați primit. „Cântec“ și „Invrăjbiți“. Din cele două poezii publicăm câte o strofă din fiecare.

Rupe-o... aspru lăutare!

Suciți voinici din picioare.

Zi, mai zi... că astai mândră,

Sus feciori, opinecă'n grindă.

Să-i sară gurgui'n tindă“

„S'acum dute și-mi dă pace....“

N'am ce-ți face, că-ți-i rău,

De mai trec la voi păzrul

Să mă bată Dumnezeu“.

Celelalte strofe mai bine le lăsam.

Todor Tomușa în S. D-ta ai trimis numai 2 coroane 20 bani, cât costă foaia pe o jumătate de an; de aceea nu-ți putem trimite și „Călindarul Poporului“, care singur costă 45 bani cu porto postal laolaltă. Trebuia să trimiți 2 coroane 65 bani. Atunci ai fi căpătat și călindarul.

Nr. 51

Prețul bucatelor

In Sibiu la 20 Decembrie st. n.:

	Cor. 14,60 până 15,60 de hectolitr		
Grâu	"	"	"
Săcară	5,60	"	6,40
Ovăz	8,—	"	8,80
Cucuruz	2,50	"	3,—
Cartofi	15,—	"	16,—
Fasole	38,40	"	34,20 la 100 chilo
Făină Nr. 3	32,60	"	33,40
" " 4	81,—	"	81,80
" " 5	180,—	"	196,—
Slănină	192,—	"	196,—
Unsoare de porc	56,—	"	60,—
Său brut	76,—	"	80,—
Său de lumini	92,—	"	92,—
Său de lumini topit	64,—	"	64,—
Săpun	5,20	"	7,—
Fân	7,70	"	8,— la met. cub
Lemne de foc neplutite	7,20	"	7,80
" " plutite	1,82	"	1,85 la litru
Spirit rafinat	1,80	"	1,83
Carne de vită pentru supă Cor. 1,20 până 1,68 la chilo			
" " friptură	1,56	"	1,68
" " vitel	1,—	"	2,20
" " porc	1,40	"	1,80
Ovăz, 10 bucăți	—,80	"	1,—
Un pătrar de miel	—	"	—

In Budapesta in 28 Decembrie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 10,97 până 11,15 la 50 chilo			
" " 79 " " 11,05 " 11,21 " " "			
" " 80 " " 11,10 " 11,30 " " "			
Săcară	7,57	"	7,70
Orz	7,25	"	7,75
Ovăz	8,35	"	8,75
Cucuruz nou	5,10	"	5,35

Unsoare de porc Cor. 168,— până 169,— la 100 chilo			
Slănină	144,—	"	145,—

Sămânță de luferă C. 146,— până 180,— la 100 chilo			
" " trifoiu " 124,— " 134,— " " "			

Porci tăgrișăți pentru untură C. 1,44 până 1,52 la chilo			
" " carne " 1,51 " 1,55 " " "			
Viței	1,24	"	1,32

Pa o păreche de miei Cor. —, — până —, —			
" " oi " " " " " " "			

Prețul banilor in 28 Decembrie n.

	Cor.	cumpărat:	vândut:
Galbeni	11,27		11,37
100 Lei, hârtie	94,30		94,70
100 Lei, argint	93,—		94,30
Lire turești, aur	21,45		21,65
1 funt șterlingi englezești	28,88		24,08
100 marce, aur	117,25		117,5
100 " hârtie	117,25		117,75
Napoleon	19,—		19,08
100 Ruble rusești, hârtie	253,—		255,—
100 " " argint	242,—		245,—

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după calendarul vechiu.)

19 Decembrie: Olpret.
20 Decembrie: Argiehat, Macfalău, Petriș.
21 Decembrie: Apoldu mic, Bozovici
Butani.
23 Decembrie: Mociu.
24 Decembrie: Chișineu.
25 Decembrie: Boroșineu, Ciuc-Septviz
26 Decembrie: Coemani.
28 Decembrie: Chezd Ogorheiu, Oluj,
Cohalm, Debrețin, Ilișfalău în Secuime, Rad-
nóth, Sibiu.
29 Decembrie: Hadad.
31 Decembrie: Capolnaș, Kő-Boldog-
falva.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

Nr. 872/910.

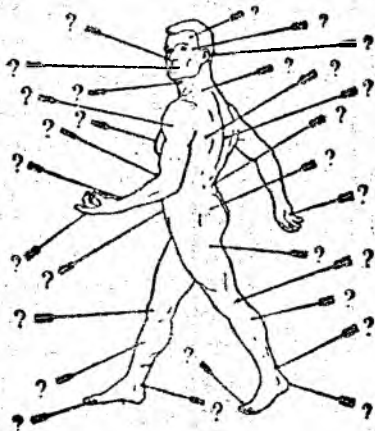
355 1—2

Publicațiune.

Comuna Sebeșul-superior (comitatul Sibiu), dă în arândă prin licitațiune publică, ce să va ține la 15 Ianuarie 1911 st. n. la 3 1/2 ore, pășunatul de munte pentru oi, pe durata anului 1911. Prețul strigării 900 Cor. Condițiunile de licitare să pot vedea ori și când la subscrisa primărie.

Sebeșul-superior, la 12 Decembrie 1910.
Primăria comunală.

Te doare ceva?

1. Renumitul „Fluidul Elza” al lui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spurz), slăbire de nervi, junghiuri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorteală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elza al lui Feller e folosit cu efect fără pereche la răgușală, catar, dureri de piept și gît și morburii din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distinct și sigur Pătuțele-Rebarbara de mână alui Feller, contra durerilor de stomac, zgiciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, ameteală, răgușeli, haemoroide și alte conturbări de mistur. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa: 277 11—22

Eugen V. Feller, apotecar

Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

Cel mai bun argument

pentru calitatea superioară al „veritabilului: Franck” este, că pe tot fel de moduri obscure să fac încercări, a exploata renumele numelului „Franck” pentru fabricate inferioare. De aceea menajera atentă trebuie să aibă grijă la semnul de cunoaștere: „Franck cu rășnița de cafea”.

Acele lădițe și pachete de adaus la cafea, cari nu port aceasta „Rășniță de cafea” ca semn caracteristic, nu conțin veritabil „Franck”.

De aceea atențiune la cumpărare!

Prețuri de vânzare

al veritabilului „Franck” Adaus la Cafea

în lădițe de $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ kg
56 31 26 23 fileri

„ pachete „ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{16}$ kg
16 12 10 9 7 fileri

V. red. zende. Y 2534, 13: 10 I. F.

Candidat de avocat

afă aplicare în cancelaria avocatului

353 1—2 Dr. V. Dan, Sibiu.

Ingrijiti-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă, este a să înscrie de membru la

„Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă”.

La aceasta asociație poate să se facă membru ori-care persoană dela etatea de 16—80 ani. Pe lângă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membru i-se solvește moștenitorului un aruter de 2000 cor., iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membru, prin oare-care nenorocire neputincios de muncă, i-se solvește până când trăiește o rentă lunară de 50 cor. Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în bani gata 2000 cor., însă dispunând membrul cu suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solvește membrului până ce trăiește o rentă lunară de 50 cor. Membrii însoriși dela etatea de 60—80 ani n'au drept la rente. Persoane dela etatea de 16—60 ani pot semna până la 4 cote (8000 cor.). Atestat medical nu să recere.

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritșuri, poate fie-care a-și asigura fetele, dacă acestea n'au trecut etatea de 18 ani. Să pot semna 1—2 cote (2000—4.000 cor.). Dacă o fată după 3 ani de membru rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar la măritș, fata primește suma asigurată, iar până atunci — însă cel mult până la etatea de 20 ani — primește o rentă lunară de 30 cor. Tot aceasta rentă primește fata până când trăiește, dacă după oare care vreme rămâne nemăritată.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cote semnate până la 7.000.000 cor. și anual peste 100.000 cor. taxe de membru.

Prospecte și blancete trimitem gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă.

343 2—2

Filială pentru Ungaria:

Timișoara (Temeșvár, Hunyadi-utca 4. szám, I. em.)

Birou de informații.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și oui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez resolvirea petițiilor. Vorbesi în persoană cu referential cauzei și rog resolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

— La aviz aștept la gară. —

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Loc deschis.

Alegere de armăsari în Oldenburg se va ține în 2, 3 și 4 Februarie 1911. Atragem atenția asupra inseratului din foaia noastră de azi.

Mulfămita unui baron rus. Baron Hoyningen-Huene Alexandru consilier imperial din Petersburg din impuls propriu a transpus apotecarului din Stubica Feller următoarea epistolă: „Primiți cele mai călduroase ale mele mulțumite pentru trimiterea miraculosului fluid „Elsa“. A făcut foarte bine picioarelor mele, durerile s'au curmat și acum pot din nou să mă mișc. Acum îmi vindec catarul bronchial cu fluidul „Elsa“ și voi recomanda medicamentul acesta minunat cunoscuților mei și medicilor de azi. Veritabilul fluid „Elsa“ se poate comanda la apotecarul Feller V. Jenő în Stubica, Centra 122 (com. Zágráb). 12 sticle mici, 6 sticle duble sau 2 extra, se pot procura cu 15 coroane franco. Se aud multe laude la adresa acestui medicament vechiu de casă și după cum se vede și din epistola de sus renumele i-s'a dus chiar și în străinătate.

Ingrijire de dinți medicală gratis, pentru oameni săraci. Magistratul orașului Praga a hotărât la 22 Maiu 1906, ca să angajeze 6 medici de dinți, cari să dea ajutorul de lipsă pentru îngrijirea dinților la copii de școală. Acest lucru nu trebuie trecut cu vederea. Cine dorește să aibă dinți buni să-și curețe dinții seara și dimineața cu un mijloc probat, cum este de pildă Colodontul lui Zarg.

Scumpirea cafelei. Ca toate celelalte mărfuri, așa și cafeaua a fost atinsă de ridicarea prețurilor. Ou toate acestea la filiala firmei Juliu Meinl în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 24, se poate căpăta cea mai bună ceață pe lângă prețurile cele mai moderate. Aceasta din cauză că firma Meinl care are filiale în toată țara, aduce cafeaua direct dela producători din America, astfel că această firmă poate se vândă pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Se poate căpăta în tot locul

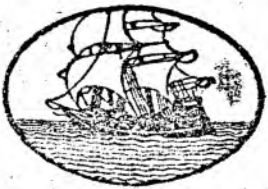
Colodont

26 32-42 a lui Zarg
cremă de dinți neînconjurată de lipsă păstrează
dinții curați, albi sănătoși.

Un culegător-tipograf

se primește la

„Tipografia Poporului“, Sibiu.

Juliu Meinl

Import de cafea și tee

Fabrică pentru cea mai fină

— Cacao și șocoladă —

Filială: 357 1-15

Sibiu — Nagyszoben

Strada Cisnădiei 24

Trimitere pe poștă dela 5 chilo în sus
franco.

Cereți lista de prețuri și muștră.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat citit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai citit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Vită de vie altoită

cu și fără rădăcină, în verde și în uscat, se vinde cu prețurile cele mai ieftine la

323 **George Forton** 4-6

în Ternova, comitatul Aradului.

Ludovic Ferencz,

creitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de iarnă
în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Uniforme pentru voluntari, șaza și tot felul de articoli de uniformă, după prescripțiile eroitura cea mai nouă.

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru sărbători

au sosit tocmai acum:

ILUSTRATE de CRĂCIUN și ANUL NOU

în mare alegere și cu diferite prețuri.

BILETE de VIZITĂ și de ANUL NOU

în cel mai modern stil.

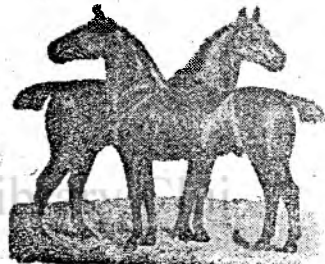
HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Alegere de armăsari în Oldenburg (marele principat)

în 2, 3, și 4 Febr. 1911.

Totodată

mare târg de armăsari

Pentru vânzare sunt ca 300 de armăsari de cîte trei ani și mai bătrâni

Ocazia cea mai favorabilă pentru cumpărare de armăsari din soiul de cai puternic, elegant de Oldenburg.

Inform. mai de aproape (și cvartir, catalog etc.) dela

Reunirea crescătorilor de armăsari din Oldenburg.

Oldenburg im Grossherzogtum, Pferdemarkt 4.

Cel mai cu efect și mai ieftin — **PURGATIV**

Pilulele purgative

zaharizate ale lui

Philipp Neustein.

(Pilule „Elisabeta“ ale lui Neustein).

Aceste pilule sunt a se preferi tuturor preparatelor similare, căci sunt în toată privința libere de orice substanțe vătămătoare; se aplică cu mare succes la toate morburile abdominale, sunt ușoare, curăță sângele și nici un mijloc nu e mai favorabil mai sevătămător de a combate

Constipațiunile

izvorul sigur al celor mai multe morhuri. Fiind zaharizate le iau cu drag până și copii. 1 cutie conținând 15 buc. costă 30 bani. 1 tub care conține 8 cutii, deci 120 bucăți costă numai 2 Cor. la comandă 2 Cor. 45 sil. franco. 800 4-10

Luăți seamă! Păziți-vă de falsuri. Să cerem numai Pilulele purgative ale lui Neustein Philipp. Veritabile numai în cazul când cutiile și prospectul sunt provăzute cu marca firmei noastre în imprimare roșie: reagră Sîtul Leopold și subscrierea Farmacia Philipp Neustein. Embalsagele noastre patentate trebuie să fie contrasemnate de firma noastră Farmacia lui Philipp Neustein & Co. Leopold. Viena I. Plankengasse 6. Depozit în Sibiu în toate farmaciile.

Nr. 1107/910

345 2-2

Publicațiune.

Comuna *Boița* vinde pe calea licitațiunei publice, ce se va ținea în 9 Ianuarie 1911 st. n. la 3 oare p. m., în cancelaria comunală, o cantitate de lemne de brad 940 m³, ce se află tăiate pe teritoriul numit „Floare Riu-Vadului“.

Prețul strigărei 2820 cor.

Vadiul 10% adică 282 cor.

Înainte de începerea licitațiunei verbale se admit și oferte în scris cu vadiul necesar și declarațiunea oferentului, că cunoaște pe deplin condițiunile de licitare.

Condițiunile speciale se pot vedea la primăria comunală.

Boița, în 17 Decembrie 1910.

Primăria comunală

George Moldovan
notar.

Ioan Câmpean
primariu.

Aviz.

Pentru comunele din jurul **Șeica-mare**, (Nagyselyk) să caută mai mulți **boldași Mărgineni**

care deschizând prăvălii etc. ar avea frumos viitor.

Doritorii binevoiască a să adresa pentru informațiuni d-lui **Ioan Ittu** cassarul Racotanei în Șeica-mare (Nagyselyk).

347 2-5

De arândat.

În o comună mare românească de lângă Sibiu, se află de dat *în arândă* pe mai mulți ani o casă de cărămidă, cu 2 etaje, cu prăvălie mobilată, la poziție bună, având și cuptor mai mare pentru pâine, șură cu 2 șopuri și 2 grajduri, coșar, șopru, cotete pentru porci, fântână cu pompă, grădină cu pomi roditori etc. Arândarea se face din cauză de morb.

Doritorii să se adreseze la Administrația „Foi Poporului“, de unde vor primi adresa respectivului. Pentru răspuns este a se trimite și porto postal.

344 2-4

Se caută

un comerciant în comuna *Mermezeu-Văleni*, cercul Geoagiului, comitatul Hunedoarei, care să poată deschide o *bolta* cu cele mai de lipsă mărfuri pentru săteni.

Afară de acesta să mai simte lipsa încă de un *păpușar* și un *ferar* (covaci).

Informațiuni mai de aproape se dau la Administrația „Foi Poporului“ sau la dl *Ioan Stăngu*, paroh gr.-or. în Mermezeu-Văleni (Nyirmező, u. p. Agyogy).

Prețul Călindarului.

Deși cuprinsul călindarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este același, de 20 cruceri (40 fleri), iar pentru trimiterea pe poștă este a se socoti deosebit 5 fleri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu oite 20 cruceri bucata, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25-50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 fl.), de la 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 fl.) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comande de la 30 exemplare în sus se trimit și cu rambră, adică să se plătească la scoaterea de la poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

A apărut „Călindarul Poporului“.

Care este cel mai bun și mai ieftin Călindar?

— „Călindarul Poporului“!

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini —

îți va răspunde ori și cine, care a cedit „Călindarul Poporului“. Asta a fost și în trecut, dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călindarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1911, după Călindarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștampile etc., precum și numele tuturor bărbatilor noștri cari stau în fruntea Consistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școlile noastre populare, despre gimnazii, pedagogii, teologii, școlile de fete, cum și numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefacere, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele tuturor conducătorilor lor.

Tirgurile sunt foarte bine controlate

și întocmite — altcum ca în anii trecuți — atât după luni cât și după ordinea alfabetică a comunelor.

După acestea urmează: Partea Literară

care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cântecul muncii“ poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă“ novelă de Ioan Agârbiceanu.

„Cătănia Țiganului“, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre jubileul de astă-vară al Impăratului și Regelui nostru *Francisc Iosif I.*, (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vântului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiu spre Rîmnic, un articol cu multe ilustrații din Sibiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav.

Un articol despre Björnstjerne Björnson, (cu chipul lui), mare învățat din țara Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui Dr. Lueger, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui Lueger și țărani cari au fost la Viena).

Cântece voinicești, culese de E. G. din: Porumbacul de jos, Ocna-Sibiului etc.

Di Nicolae Iorga și partidul naționalist din România (Cu chipul marelui nostru învățat din România).

Un articol despre portul românesc. (Cu multe chipuri din Săliște, Rășinari, Poiana, apoi români din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe poezii de Haralamb Călmăr: Drept egal, Fetelor, Invidie, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de Speranța. — De ce sunt unii oameni albi, unii bruni și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre Aurel Vlaicu, aviatorul nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum se vede în aer la diferite înălțimi etc.).

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru înțeleșul poporului, de Dr. Alexandru Vasilie, un avocat din Sibiu, bine cunoscut în tot jurul Sibiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției, Obiectele cari nici odată nu se pot cuprinde, Urmările execuției, dreptul de zalog, Exceindere, Licitația. Cu toate lămuririle legii vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atât cât e prețul călindarului. Cine nu va avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui? E lipsă a ști toate acestea atât cel ce i-se face o execuție cât și acela care cere execuția contra cuiva. Astfel că acest călindar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre Vasile Stroescu marele binefacător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului atâtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul Ioan Russu Ștrianu (cu chipul lui), care a înființat „Călindarul Poporului“ și „Foaia Poporului.“

Iar după acestea se începe Răvașul anului, care încă se întinde pe o sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute peste an, cum au fost alegerile și lupta noastră națională ect. Iar dintre lucrurile petrecute în străinătate amintim Revoluția din Portugalia cu mai multe chipuri. Între cari: Regele Manuel, atacarea palatului, orașul Lisabona, miltița cu tunurile cum trec pe partea poporului etc. Aceste chipuri nu le are nici un călindar.

„Călindarul Poporului“ cuprinde cu totul peste 40 de chipuri!

Faimoșii Mangra, Slavici și Broțe, cari au părăsit pe fruntașii poporului nostru și s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcarea, adică o căpătuală bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte interesante, cum sunt prinse de pictorul nostru. A afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să vândă „Călindarul Poporului“. Toate comandele sunt a se adresa la:

Administrația „Foaia Poporului“
în Sibiu-Nagyszeben.

Nu cumpăra
nimic altceva contra

TUSEI

răgușceli, catarului, șlegmel, ca-
te: rului bronchial și de gât, ci numai

Caramellele de piept

ale **Kaiser** cu
lui „Trei brazi”

5900 atestate dela medici și privați,
întărite prin notarul public,
garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecele, dragueriile și
prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 44 și 48 fileri la compărare
de cel puțin 50 litre ofere ucustoria
1 lit 80— de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Ureșului 20

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghetă!

4 părechi de ghetă numai pentru Cor. 750.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici
mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de
ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu
vând ori și cui 2 părechi de ghetă cu șnoare pen-
tru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau
negră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare ca
cuie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după
măsură. Toate 4 părechiile costă numai Cor. 650.
Espedare cu rambursă. 4 5-2

C. GRÜNER, export de ghetă, Cracovia Nr. 193.

Schimbul e admis și banii retour.

Viță oțtoite de vie

la sortare conștiențioasă, recunoscută în
țara întreagă

Port-altoi americani

deplin dezvoltate și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

în cele mai bune soiuri de vin și de file-
gorii și pentru struguri de masă

Răsad de cleci și Salcâmi (acași)

liferează cu prețuri moderate

Pepiniera primă de viță ardeleană alui

Mihail Ambrosi

la Mediaș (Medgyes Nagyküküllőmegye).

Prielinul vițerului 834 4 10

catalog al soiurilor și prețurilor împreună cu in-
strucțiune populară și practică pentru plantarea viț-
lor să trimite la cerere ei și cui gratis și franco.

SINGER
Mașini de cusut
pentru familie

sunt cele mai folositoare cadouri de Crăciun.

Prăvăliile noastre se cunosc pe semnul „S”.

Singer Co., societate pe acții pentru
mașini de cusut. 340 9-3

Prima boltă de Modă, Manufactură
și Magazin de Pânzărie

MICHAEL SCHUSTER, Agnita.

Prin aceasta am onoarea a Vă aduce la cunoștință, că am adus
pentru sezonul de iarnă și să află la mine în depozit cu prețurile cele
mai ieftine: Ștofe de lână curat modern și de mătasă, postavuri și
flanell din Sibiu, barchente care nu ies la spălat, plapome și garniture
de pat și de masă, — cămăși și pantaloni de tricot pentru iarnă, de
asemenea cârpe ștricănite (brodate) frumos.

Mai departe am în abundență ștofe de lână și barchente, precum
și ștofe de iarnă din anul trecut cu prețuri foarte ieftine cum în altă
parte nu aflați.

Cu prețurile cele mai ieftine să află la mine în depozit tot felul
de pânză de bumbac și de in curat în lățime cum nu se află altundeva.

Cu toată stima

Michael Schuster.

348 2-2

Castenele-Ancora de petricele de edificat ale lui Richter

sunt acum jucăriile cele mai iubite ale copiilor ele an susținut
ca și înainte cu 30 de ani splendid proba
care an să sporește numărul taților, cari ca copii au avut dragi castenele de edificat și acum încep
iarăș a zidi cu proprii lor copii. timpului. Cu fie-

Să poate da o recomandare
mai bună?

Desigur nu, și de aceea să
nu întrelaso nici o mamă a alege
ca primul și cel mai distins ca-
dou pentru copii săi un **casten-
Ancora veritabil** de petricele
de edificat. Aceasta să face mai
bine după noua listă ilustrată de
prețuri de castene de edificat, care
la dorință să trimitte franco și în
care aflăm amănunte asupra **ca-
stenelor-pod-Ancora** și des-
pre jocul iubit de așezat **Meteor**.
Castenole-Ancora de petricele de
edificat ale lui Richter să cunosc
după marea de sentire „Ancora”
și să pot găsi în toate prăvăliile
de jucării din țară și străinătate,
cu prețuri ieftine, fixate de fa-
brică. Să cerem pentru siguranța
proprie, expres **castene An-
cora de petricele edificat
ale lui Richter** și să nu se
lase ademenit nime de nici o imi-
tație, care d. e. ca întregire ar fi
total fără valoare. Cine e în du-
biu asupra întregirii corecte a ve-

chiului său casten, primește la cerere dela firma subscrisă fără spese, lista cea mai nouă de prețuri
sau o deslușire exactă.

Furnisor de curte reg. și cameral **F. Ad. Richter & Oie, Viena, 1., Opern-
gasse 16.**

Cui îi place muzica și vrea să-și procure un instrument mecanic de muzică,
aceia să ceară lista cea mai nouă de prețuri asupra renunțelor instrumente
muzicale **Imperator**, cu disc rotund de tinichea de oțel pentru note și cine vrea
să cumpere un aparat de vorbit, acela să ceară lista aparatelor de vorbit; în
aceia află însemnate cele mai bune aparate de vorbit. 342 2-2

In Hala de mobile

strada Sării Nr. 33 SIBIU Salzgasse Nr. 33

se află totdeauna și se eșcută:

276 9— **Odăi complete pentru dormit**

Odăi pentru mâncare

precum și **tot felul de mobile singuratică** dela cele mai
simple până la cele mai fine.

Scaune (jețuri) încovoiate în mare alegere

Fabricațiune proprie

Prețuri ieftine

CAROL HORED T

măiestru măsar

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

Este trist, — dar în realitate adevărat că în trecut de ani și bătătoare la ochi molimena și altele asemenea, a căror sursă și surori trageți sunt atrofici și care în urma upurii din răsărit și prin căderea reie și-au străduțat sistemul nervos și potarea spirituală. În timpul suprasat de această boală îngrozitoare să se până capăt. Trebuie să fie cunoscut că de la începutul desigur începe boala, și că ea este în deosebită măsură în viața sexuală și urmează în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cunoscut că boala aceasta să se întindă în afară de om, fără să știu și cu încredere încredințată fără teamă, fără să știu și cu încredere încredințată lor secrete. Dar nu e în deosebită măsură să se încredințăm acestor oameni ori și cui, ci trebuie să ne adresăm numai astfel de medic specializat, confidențial, care știu să dea asupra vieții și stării bune sau rele și să ajute și să îndrepte ce deși eventual există înaintea apoi va încredințată boalelor secrete.

De o cheinare sînt de mîrșă și pentru acest scop e Institutul renunțat în totul țara și deinde PALOZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă doctoria cea mai strictă, primește tot-cine (fără sărăcie) cât și femeile) desigur asupra vîscăi sau, unde sîngela și surorile trageți ale bolnavului să vină, servii în interes, tot organismul în se schimbă de materile de boală, chimic și vegetativ și se încredinț.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, și care și cauzile cele mai neglece, razele sîlălice, boala de țară, beșică, servi și șira spăzrei. Încredințarea de confuzie a mîinii, urmează omului și de sîlălice, erupțiile de spaimă, stăbirea surorilor sîlălice (impotenta), vătămăturile, boala de stăge de pisic și toate boalele organelor sexuale secrete. Pentru femei e sală de expectare separată și secrete separată în deosebită măsură, după țara nu este piedică, căci dacă cineva, din ori pe țară și în via de răspuns amănunțit toate discuzii prin scrisoare (în epistolă) a de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oric în dorință să retrimit încredinț. Institutul se îngrijește și de medicaments speciale. Vîscela se primește începînd dela 10 ore a. m. și pînă la 5 ore p. m. (Dumineca pînă la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV, Muzeum-körut 18. 86 82—

Motoare pentru benzin și oleiu brut

reparaturi, sfredelire de cilindri, măciuci nouă, verigi, ventile, aparate pentru ulei și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare, se esecută conștient și ieftin.

Motoare nouă pentru îmblătit și alte întreprinderi, construcție proprie, după o experiență probată.

Cumpărătorul primește așadar motorul direct dela fabricant, prin ceea ce îl capătă mai ieftin decît prin mijlocirea vre-unui agent.

2 1/2 HP. costă 1000 coroane, 4-5 HP 2000 coroane, cu aprîndere cu magast. Fără umblători repezi. 1 an garanție. Cele mai bune referențe.

Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcția de motoare, mașini și automobile
Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6. 339 2-8

Auleo!

Afurisita de tuse
mă inneacă.

La tuse, răgușală și întrecinare sîntă sigur și repede

Pastilele de pielit ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mîncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fl.

Depoul central:

farmacia „La palatin“
Budapest, VI, Váci körut 17.

Tratancă

Pastilele lui Egger
mă scîpără înta.

În Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummier, Karl Pissel, August Teutsch.
În Sabaș la Wilhelm Lederhüger și Ludvig Binder. 354 15-26

Mașinile de cusut

ale firmei

Seidel & Naumann

sunt cele mai bune și mai ieftine.

Singurul reprezentant pentru Sibiu și jur:

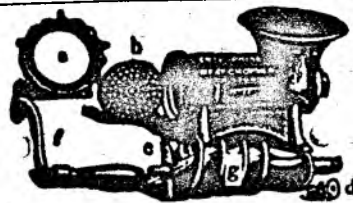
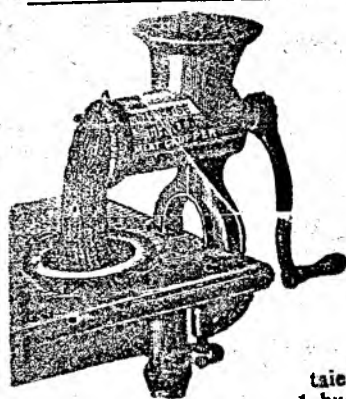
Carol F. Wultschner

Sibiu—Nagyszeben

strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43

Reparaturile se esecută conștient pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Depozit de tot felul de articli și părți singuraticice ce sunt de lipsă la mașinile de cusut.

Cor. 1-90

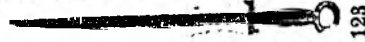
Părțile constitutive dela mașina de tocat carne. a) Inel de capac, b) Disc găurit, c) Cuțit, d) Șirof dela întorcător, e) Întorcător, f) Melciul, g) Tăg.

Mașini de tocat carne

Nr.	8	5	8	10	12	20	22	32	cu roți de repetiție
taie pe minut	1/4	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 1/4	kg.
1 bucată cor.	8-10	3-80	5-80	6-20	6-	12-50	9-50	19-	

Fiecare mașină, prin introducerea unui umplător de cărnați se poate folosi cu umplător de cărnați — 1 umplător de cărnați cor. — 46.

Cuțite de carne

Cuțit de Dick

Lungimea tăgului 4 1/2, 5 5/8, 6 7 8"

86 12-52

Oțelele și cuțitele Dick sunt fără seamăn, cele mai bune, ce le pot recomanda.

CAROL F. JICKELI

SIBIU și ALBA-IULIA.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.

Indicitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură — la podagră, reumatism și răceli.

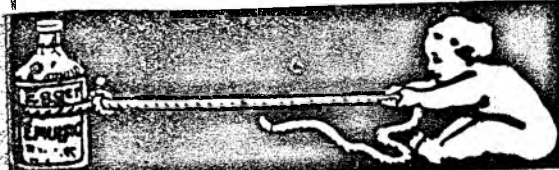
Atenție. Din cauza imitațiilor de puțînă valoare să fim precauți în cumpărare și să primim numai sticle originale în țutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capătă aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist la Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseană Elisabeta Nr. 5 nou.
Eședitea zilnică. 293 21-42

Emulsiunea Egger

veritabilă numai cu marca aceasta.

Toti părinți să deie copulor în timpul de iarnă EMULSIUNEA EGGER, de oarece aceasta întărește copiii, sîntă la întărirea oaselor și are un efect bun asupra dezvoltării și hrînirii. Mijloc potrivit contra tusei și durerilor de stomah. Foarte folositor în timpul ieșirii dinților. Recomandat de medici vestiți, de oarece este cel mai bun preparat, nu are miros neplăcut, ci un gust plăcut, ușor de mistuit și incunjură toate boalele de copii. — Prețul unei sticle 2 coroane în apotecii. Trimitere cu poșta prin „Reichspalatin-Apotheke“, Budapesta, VI, Váci-körut 17. 336 3-12

3 sticle 6 coroane franco pe lângă trimiterea înainte a banilor.
În Sibiu se află la:
Guido Fabritius, apotecar.

Vinuri bune vechi ardelenești

se află de vânzare în cantități și mai mari,
pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 322 5-8
în Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13.

Cant un tovarăș oieriu

ca să aducăm o turmă de oi în Boznia. Cei
ce au fost stăpâni sunt preferați.

Dumitru T. Suci
335 8-3 în Vale, comitatul Sibiului.

Un tinăr român

doarește a intra ca vânzător la o cârciumă sau
ca chelner la vre-un restaurant ori hotel. Rân-
duiala de chelner o știe. Adresa: Marie Jurian,
june, Cianul-mare (Mezőnagycsán), comitatul
Torda-Arieș (Torda-Aranyos). 341 3-3

Unelte americane

bine sortate. 318 6-

Carol F. Jickeli, Sibiu.

Catalog ilustrat se trimite la cerere.

Pește sărat

de tot soiul cu prețurile cele mai ieftine
se află de vânzare la **Eremie Holdengraber**
în Brașov. 313 6-10

Un învățacel

se primește imediat la moara mea cu benzin,
pe termen de 3 ani. Dau viptul, haine și
60 coroane la expirare. Doritorii să scrie în
grabă la **STAN BĂDILĂ**, proprietar de moară
în Boifa (Boicza, u. p. Nagytalmács) comi-
tatul Sibiului (Szebenm.). 342 2-3

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt
citate de mii de persoane de pretutindenea,
din toate țările și din toate cercurile sociale,
atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel
mai potrivit organ pentru publicarea a tot
felul de inserate: pentru ocuparea sau cău-
tarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări,
cumpărări, deschideri de prăvălii și alte in-
stituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de
mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor
singuratiche sau în familie. — Informații asu-
pra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

Sprijiniți industria națională!

OPINCI

de ori ce calitate precum și **piei în-
tregi pentru opinci** se află
324 5-6 de vânzare la

Ioan Grecu

măiestru pielar în **Porcești** (Verestoronj).

Ca servitoare,

să caută pe timp mai
îndelungat o fetiță bine
crescută, în etate de 14-16 ani, la o familie
română în Sibiu. Preferențe vor fi acelea, cari
vor putea documenta că au mai servit și în
alte locuri și să priceap la conducerea afaceri-
lor casnice.

Informații mai de aproape dă Admini-
strația „Foaia Poporului“.

Cea mai mare alegere în presenturi convenabile în preț

ofer celui ce vizitează

Expoziția de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, dintre cari îndeosebi: pupe în toate prețurile, animale
din catifea și alte stoffe. Modele de mașini cu abur și
motori electrici, precum și alte jucării.

Castenele-Ancora de petricele } cu preț. originale de fabrică.
Castenele-Matador de lemn }

Obiecte practice și de } Service de porțelan și sticlă, cel
suțe pentru salon, oale pentru } }ozit, căldăruși pentru teiu, mă-
palmi.

Gente de mână pentru dame, } manicule, necesare, ochianuri pentru
preț ieftin, execuția cea mai fină.

Prețuri foarte ieftine dar fixe

Succesorul lui **G. F. Schneider**

Johann Weindel

Sibiu Piața mare Nr. 15 și 16.

Singurul institut de asigurare ardolean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai estime, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele
confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu
plăți simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru
serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigu-
rări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asi-
gurări de pagube la apeducte. 18 48-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la
finea anului 1909 K 4.831,168-51
Capitale asigurate pe viață
achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu { foc K 112.045,412-
stârșitul anului 1909 { viață . 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul instituției în condiții favorabile.

Sâmbătă până la 1/5 ore seara închis.

Vânzare de Crăciun!

Subscrisul recomand în mare alegere cu **prețuri reduse grozav**: stoffe pentru
dame, barchente, cretoane, batiste, lepedeie, garnituri fie pat, tepiche, garnituri pentru masă
și cafea, plapome, ștergare, **bafiste de buzunar, mănuși**, ciorapi, haine de tricot,
hăinuțe pentru copii, păsturi pentru grumazi, șaluri pentru dame în mătăsă, tül și chenille,
corsete, bande, dantele și broderii, precum și diferiți **articli cu mustre tipărite**.

Mare ocaziune

în șurțe pentru dame, bluse, jupon și hăinuțe pentru copii, albi-
turi pentru dame și domni, șurțe de tot felul pentru dame și copii,
gulere de blană și mufuri.

◆ Deosebită ocaziune de cumpărare ◆

în mătăsă Lulsu, diferite colori, 58 cruceri, mănuși glacié 75 cr., căptu-
site 95 cr., stoffe de modă pentru dame 120 cm. lățime în toate culorile 95
cr., popline de mătăsă lățime dublă fl. 2.80, franciă pentru tenis 15
cr., garnitură de cafea fl. 1.10, ștergare cu ciucuri 30 cr., incingători
de gumi 30 cr., cămăși pentru domni fl. x.-, gulere 15 cr.

Gravate pentru domni în mare alegere au sosit tocmai acum.

Cu toată stima

Abr. Schlesinger

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

337 3-3

Prețuri ieftine fără concurență!